

Bryssel den XXX
[...] (2021) XXX draft

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Riktlinjer för statligt stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

Riktlinjer för statligt stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEL I	3
GEMENSAMMA BESTÄMMELSER.....	3
Kapitel 1	3
1. Inledning	3
Kapitel 2	5
2. Tillämpningsområde, underrättelseskyldighet och definitioner.....	5
2.1. Tillämpningsområde för dessa riktlinjer och effekterna av EHFVF.....	5
2.1.1 Tillämpningsområdet	5
2.1.2 Stöd för andra åtgärder	7
2.1.3 Verkan av förordning (EU) 2021/1139	7
2.2. Övergripande stödinstrument och andra som är tillämpliga inom fiskeri- och vattenbrukssektorn	8
2.3. Stöd för kategorier av åtgärder som omfattas av gruppundantagsförordningarna	9
2.4. Anmälningsskyldighet.....	9
2.5. Definitioner	10
Kapitel 3	12
3. Allmänna bedömningsprinciper	12
3.1. Första villkoret: Stödet underlättar utvecklingen av en ekonomisk verksamhet	13
3.1.1. Understödd ekonomisk verksamhet	13
3.1.2. Stimulanseffekt.....	14
<i>Ytterligare villkor för anmälningspliktigt individuellt investeringsstöd .....</i>	<i>15</i>
3.1.3. Ingen överträdelse av tillämpliga bestämmelser och allmänna principer i unionsrätten	16
3.2. Andra villkoret: Stödet påverkar inte handelsvillkoren negativt i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.	17
3.2.1. Behov av statligt ingripande.....	17
3.2.2 Stödets lämplighet	18
<i>De olika stödformernas lämplighet .....</i>	<i>18</i>
3.2.3. Stödets proportionalitet	18
<i>Högsta tillåtna stödnivåer och högsta tillåtna stödbelopp .....</i>	<i>19</i>

<i>Ytterligare villkor för anmälningspliktigt individuellt investeringsstöd och investeringsstöd till stora företag enligt anmälda ordningar</i>	20
<i>Kumulering av stöd</i>	21
3.2.4. Insyn	22
3.2.5. Otillbörliga negativa effekter på konkurrens och handel	22
<i>Program för investeringsstöd för beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter</i>	24
<i>Individuellt anmälningspliktigt investeringsstöd för beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter</i>	24
3.2.6. Avvägning av stödets positiva och negativa effekter (balanstest)	25
DEL II	27
STÖDKATEGORIER	27
Kapitel 1	27
STÖD TILL RISK- OCH KRISHANTERING	27
1.1. Stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser	27
1.2. Stöd för att avhjälpa skador som orsakats av ogynnsamma väderförhållanden och ogynnsamma klimathändelser	29
1.3. Stöd för kostnaderna för förebyggande, kontroll och utrotning av djursjukdomar inom vattenbruket och för angrepp av invasiva främmande arter av unionsbetydelse och av invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse	31
Kapitel 2	35
STÖD I DE YTTERSTA RANDOMRÅDENA	35
2.1. Driftstöd i de yttersta randområdena	35
2.2. Stöd till förnyelse av fiskeflottan i de yttersta randområdena	35
DEL III	37
FÖRFARANDEFRÅGOR	37
1. Maximal löptid på stödordningar och utvärdering	37
2. Tillämpning av riktlinjerna	38
3. Förslag till lämpliga åtgärder	38
4. Rapportering och övervakning	38
5. Översyn	39

DEL I

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Kapitel 1

1. INLEDNING

- (1) I artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat EUF-fördraget) anges att ”om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.” Fastän EUF-fördraget omfattar principen att statligt stöd är förbjudet kan sådant stöd, i vissa fall, vara förenligt med den inre marknaden på grundval av artikel 107.2 och 107.3 i EUF-fördraget.
- (2) Enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget ska stöd som beviljas för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller exceptionella händelser anses vara förenligt med den inre marknaden. Enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget kan kommissionen för det andra anse stöd för att underlätta den ekonomiska utvecklingen av fiskeri- och vattenbrukssektorn vara förenligt med den inre marknaden, om det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. För det tredje, stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i områden där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarig brist på sysselsättning och i de områden som avses i artikel 349 i EUF-fördraget, med hänsyn till deras strukturella, ekonomiska och sociala situation, får anses vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 a i EUF-fördraget.
- (3) I dessa riktlinjer anger kommissionen de villkor och kriterier enligt vilka stöd till fiskeri- och vattenbrukssektorn kommer att anses vara förenligt med den inre marknaden. I fråga om stöd som beviljas i enlighet med artikel 107.2 b i EUF-fördraget, fastställs i dessa riktlinjer på vilka villkor en åtgärd som utgör stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser verkligen omfattas av den artikeln. Kommissionen fastställer kriterierna för att identifiera vilka områden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 i EUF-fördraget och som kan anses vara förenliga med den inre marknaden.
- (4) Statligt stöd för att underlätta den ekonomiska utvecklingen inom fiskeri- och vattenbrukssektorn ingår i den bredare gemensamma fiskeripolitik som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013¹ (nedan kallad *GFP*). Inom ramen för denna politik förser unionen fiskeri- och vattenbrukssektorn med ekonomiskt stöd genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139², genom vilken Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (nedan kallad *EHFVF*) inrättades. De sociala och ekonomiska

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG (EUT L 354, 28.12.2013, s. 22).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 av den 7 juli 2021 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och om ändring av förordning (EU) 2017/1004 (EUT L 247, 13.7.2021, s. 1).

effekterna av statligt stöd ska vara desamma oberoende av om stödet (helt eller delvis) finansieras genom unionsbudgeten eller av en medlemsstat. Därför anser kommissionen att det bör finnas konsekvens och samstämmighet mellan dess politik för kontroll av statligt stöd och det stöd som beviljas inom ramen för GFP genom EHFVF. Vid tillämpningen och tolkningen av dessa riktlinjer tar kommissionen hänsyn till GFP-reglerna och till dem som styr EHFVF. Följaktligen kan användningen av statligt stöd endast berättigas om det är förenligt med GFP-målen.

- (5) GFP, vars mål anges i artikel 2 i förordning (EU) nr 1380/2013, syftar bland annat till att säkerställa att fiskeri- och vattenbruksverksamheterna är miljömässigt hållbara på lång sikt och förvaltas på ett sätt som är förenligt med målen om att uppnå nytta i ekonomiskt, socialt och sysselsättningshänseende samt att bidra till att trygga livsmedelsförsörjningen. GFP ska särskilt a) gradvis eliminera utkast, från fall till fall, med beaktande av bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning, genom att i största möjliga utsträckning undvika och minska oönskade fångster, och genom att gradvis se till att fångster landas, b) vid behov använda oönskade fångster på bästa möjliga sätt, utan att skapa en marknad för de av dessa fångster som underskrider minsta referensstorlek för bevarande, c) skapa förutsättningar för att göra branschen för fångst och beredning av fisk samt den landbaserade verksamhet som är knuten till fisket mer ekonomiskt bärkraftiga och konkurrenskraftiga, d) föreskriva åtgärder för att anpassa flottornas fiskekapacitet till nivåer av fiskemöjligheter som är förenliga med artikel 2.2 i förordning (EU) nr 1380/2013, för att flottorna ska vara ekonomiskt lönsamma utan att de marina biologiska resurserna överutnyttjas, e) främja utvecklingen av hållbara vattenbruksverksamheter i unionen i syfte att bidra till livsmedelstillgången och livsmedelstryggheten samt sysselsättningen, f) bidra till en rimlig levnadsstandard för dem som är beroende av fiskerinäringen, med beaktande av kustnära fiske och socioekonomiska aspekter, g) bidra till en effektiv och öppen inre marknad för fiskeri- och vattenbruksprodukter och bidra till att säkerställa likvärdiga förutsättningar för de fiskeri- och vattenbruksprodukter som saluförs i unionen, h) ta hänsyn till både konsumenternas och producenternas intressen, i) främja det kustnära fisket, varvid hänsyn ska tas till socioekonomiska aspekter, j) vara förenlig med unionens miljölagstiftning, särskilt med målet att uppnå en god miljöstatus senast 2020 i enlighet med artikel 1.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG³, samt med unionens övriga politik. Generellt bör statligt stöd, i linje med GFP-målen, inte leda till en ökning av fiskeflottans fiskekapacitet, överfiske eller omflyttning av fiskeansträngning som skulle kunna leda till sådant överfiske.
- (6) I EHFVF:s allmänna struktur omfattar stödet interventioner som bidrar till att GFP-målen uppnås, i enlighet med artikel 2 i förordning (EU) nr 1380/2013. Inom EHFVF framhålls i detta syfte fyra prioriteringar för stöd samt fastställs vilka särskilda mål som en insats bör inriktas emot. Enligt artikel 3 i förordning (EU) 2021/1139 omfattar EHFVF:s prioriteringar följande: i) Främja hållbart fiske och återställande och bevarande av akvatiska biologiska resurser (Prioritet 1). ii)

³

Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (ramdirektiv om en marin strategi) (EUT L 164, 25.6.2008, s. 19).

Främja hållbar vattenbruksverksamhet och beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter och därmed bidra till livsmedelstryggheten i unionen (Prioritet 2). I fråga om prioritet 1 är de specifika målen följande: a) Stärka fiskeverksamhet som är ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar. b) Öka energieffektiviteten och minska koldioxidutsläppen genom att ersätta eller modernisera fiskefartygs motorer. c) Främja en anpassning av fiskekapaciteten till fiskemöjligheterna vid definitivt upphörande av fiskekapacitet och bidra till en skälig levnadsstandard vid tillfälligt upphörande av fiskeverksamhet. d) Främja effektiv fiskerikontroll och fiskeritillsyn, inbegripet bekämpning av IUU-fiske, liksom tillförlitliga data för ett kunskapsbaserat beslutsfattande. e) Främja likvärdiga förutsättningar för fiskeri- och vattenbruksprodukter från de yttersta randområdena. f) Bidra till att skydda och återställa den biologiska mångfalden i vattenmiljöer och de akvatiska ekosystemen. I fråga om prioritet 2 är de specifika målen följande: a) Främja hållbar vattenbruksverksamhet, framför allt genom att förstärka vattenbruksproduktionens konkurrenskraft, och samtidigt säkerställa att verksamheten är miljömässigt hållbar på lång sikt. b) Främja saluföring, kvalitet och mervärde med fiskeri- och vattenbruksprodukter samt beredning av sådana produkter.

- (7) År 2019 inledde kommissionen en utvärdering av riktlinjerna för statligt stöd till fiskeri- och vattenbrukssektorn⁴. Den visade att reglerna för statligt stöd till fiskeri- och vattenbrukssektorn generellt sett är effektiva, att snedvridningen av konkurrensen och påverkan på handeln minimeras, att öppenheten, konsekvensen och rättssäkerheten ökat samt att de bidragit till att GFP-målen uppnåtts⁵. Vissa riktade justeringar är dock nödvändiga för utvecklingen av den ekonomiska verksamheten inom fiske och vattenbruk. Detta krävs för att anpassa reglerna för statligt stöd inom denna sektor till EHFVF och till de övergripande reglerna för kontroll av statligt stöd samt för att beakta därmed sammanhängande strategier med koppling till europeiska gröna given⁶ i samband med avvägningstestet (del I avsnitt 3.2.6).

Kapitel 2

2. TILLÄMPNINGSOMRÅDE, UNDERRÄTTELSESKYLDIGHET OCH DEFINITIONER

2.1. Tillämpningsområde för dessa riktlinjer och effekterna av EHFVF

2.1.1 Tillämpningsområdet

- (8) I dessa riktlinjer fastställs de principer som kommissionen kommer att använda vid bedömningen av huruvida stöd till fiskeri- och vattenbrukssektorn kan anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.2 eller artikel 107.3 i EUF-fördraget.
- (9) Dessa riktlinjer är tillämpliga på allt stöd som beviljas fiskeri- och vattenbrukssektorn, även sådana inslag i regionalstödet som avser fiskeri- och

---

⁴ EUT C 217, 2.7.2015, s. 1.

⁵ [Hänvisning till SWD]

vattenbrukssektorn. De är också tillämpliga på allt annat stöd som beviljas fiskeri- och vattenbrukssektorn inom ramen för unionsfonderna.

- (10) Dessa riktlinjer är tillämpliga på alla företag. Stora företag tenderar att påverkas av marknadsmisslyckanden i mindre utsträckning än mikroföretag samt små och medelstora företag. Vidare är det mer sannolikt att stora företag inom fiskeri- och vattenbrukssektorn är viktiga aktörer på marknaden och därför kan, i specifika fall, stöd som beviljas stora företag vara särskilt snedvridande för konkurrensen och handeln på den inre marknaden. Eftersom stöd till stora företag inom fiskeri- och vattenbrukssektorn potentiellt kan skapa konkurrenssnedvridningar, är reglerna om statligt stöd till stora företag i dessa riktlinjer harmoniserade med de allmänna reglerna om statligt stöd och föremål för de gemensamma bedömningsprinciperna i del I kapitel 3 i dessa riktlinjer.
- (11) Företag i svårigheter är uteslagna från tillämpningsområdet för dessa riktlinjer, såvida inte ett undantag i denna punkt är tillämpligt. Kommissionen anser att när ett företag är i ekonomiska svårigheter kan det inte anses vara ett lämpligt verktyg för att främja andra offentliga politiska mål till dess att företagets lönsamhet är tryggad, eftersom företagets själva fortlevnad är hotad. Om stödmottagaren anses vara ett företag i ekonomiska svårigheter i den mening som avses i punkt (30) q i dessa riktlinjer kommer stödet därför att bedömas i enlighet med riktlinjerna för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter⁷. Principen att inte bevilja företag i ekonomiska svårigheter stöd gäller dock inte för stöd för att kompensera för skador som orsakats av naturkatastrofer och exceptionella händelser, som avses i del II kapitel 1 avsnitt 1.1 i dessa riktlinjer, vilket är förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget. Om de ekonomiska svårigheterna för ett företag som är verksamt inom fiskeri- och vattenbrukssektorn orsakats av de riskhändelser som avses i del II kapitel 1 avsnitt 1.2 eller 1.3 i dessa riktlinjer eller av skyddade djur som avses i artikel 46 i kommissionens förordning (EU) XX [NEW FIBER]⁸, får stöd beviljas i enlighet med dessa riktlinjer och kan vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget. Av skäl som rör nödsituationen och folkhälsoskyddet bör företagets ekonomiska situation inte beaktas när det gäller stöd för förebyggande, kontroll och utrotning av djursjukdomar inom vattenbruket enligt del II kapitel 1 avsnitt 1.3 i dessa riktlinjer.
- (12) När kommissionen bedömer regionalstöd som beviljats ett företag som är föremål för ett betalningskrav på grund av ett tidigare kommissionsbeslut om att stöd är olagligt och oförenligt med den inre marknaden, beaktar den det stödbelopp som återstår att återvinna⁹. Detta gäller inte för stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer och exceptionella händelser enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget (del II kapitel 1 avsnitt 1.1 i dessa riktlinjer).

---

⁷ EUT C 249, 31.7.2014, s. 1.

⁸ Kommissionens förordning .../... genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt [EUT-hänvisning].

⁹ Se i detta hänseende de förenade målen T-244/93 och T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH/kommissionen, ECLI:EU:T:1995:160.

2.1.2 Stöd för andra åtgärder

- (13) Om stödet inte motsvarar någon av de typer av stöd som avses i del II kapitel 1 och kapitel 2 samt del I kapitel 2 avsnitten 2.2 och 2.3 i dessa riktlinjer, är det i princip inte förenligt med den inre marknaden. Om en medlemsstat ändå avser att tillhandahålla sådant stöd eller redan tillhandahåller sådant stöd, kommer kommissionen att bedöma det från fall till fall och direkt på grundval av artikel 107.3 i fördraget, med beaktande av reglerna i artiklarna 107, 108 och 109 i fördraget och dessa riktlinjer genom analogi. Medlemsstaterna måste tydligt visa att stödet är förenligt med principerna i del I kapitel 3 i dessa riktlinjer. Kommissionen kommer endast att godkänna sådant stöd om det positiva bidraget till utvecklingen av sektorn tydligt uppväger riskerna för att konkurrensen på den inre marknaden snedvrids och handeln mellan medlemsstater påverkas.

2.1.3 Verkan av förordning (EU) 2021/1139

- (14) I artikel 42 i EUF-fördraget föreskrivs det att det kapitel i EUF-fördraget som rör konkurrensregler, inbegripet dem om statligt stöd, är tillämpligt på produktion och handel av vattenbruksprodukter, vilket enbart inkluderar produkter från fiskeri- och vattenbrukssektorn i den omfattning som fastställs av Europaparlamentet och rådet.
- (15) I artikel 10.1 i förordning (EU) 2021/1139 fastslås det att artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget är tillämpliga på stöd som medlemsstaterna beviljar företag inom fiskeri- och vattenbrukssektorn. I artikel 10.2 i förordning (EU) 2021/1139 föreskrivs emellertid ett undantag från den allmänna regeln, som innebär att artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget inte är tillämpliga på betalningar som görs av medlemsstaterna i enlighet med förordning (EU) 2021/1139 och som omfattas av artikel 42 i EUF-fördraget. Enligt artikel 10.3 i förordning (EU) 2021/1139 är artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget tillämpliga om det i nationella bestämmelser föreskrivs offentlig finansiering för fiskeri- och vattenbrukssektorn som går utöver bestämmelserna i förordning (EU) 2021/1139. I det fallet är reglerna om statligt stöd (artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget) tillämpliga på hela denna offentliga finansiering. Därför är reglerna om statligt stöd tillämpliga a) inom ramen för EHFVF-förordningen på i) all offentlig finansiering som går utöver bestämmelserna i förordning (EU) 2021/1139 och ii) utbetalningar enligt förordning (EU) 2021/1139 som inte omfattas av fiskeri- och vattenbrukssektorn i den mening som avses i artikel 42 i EUF-fördraget. och b) på nationella utbetalningar som görs utan stöd i förordning (EU) 2021/1139.
- (16) EHFVF bygger på en enkel struktur utan några på förhand fastställda föreskrivande åtgärder eller ingående regler för stödberättigande på unionsnivå. I stället beskrivs specifika mål under var och en av dess prioriteringar. Medlemsstaterna bör därför i sina program ange det lämpligaste sättet för att uppnå EHFVF:s prioriteringar. En rad olika åtgärder som identifierats av medlemsstaterna i dessa program med delad förvaltning kan få stöd enligt bestämmelserna i förordning (EU) 2021/1139 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060¹⁰.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och

- (17) Vissa betalningar som medlemsstaterna gör i enlighet med förordning (EU) 2021/1139 får inte utgöra betalningar till fiskeri- och vattenbrukssektorn, eftersom de kan falla utanför artikel 42 i EUF-fördraget. Detta kan till exempel vara fallet för vissa betalningar avseende insatser enligt artiklarna 14, 23, 25, 29, 30, 31, 32, 33 och 34 i förordning (EU) 2021/1139.
- (18) Utbetalningar enligt förordning (EU) 2021/1139 som faller utanför sektorn för fiskeri- och vattenbrukssektorn omfattas av reglerna för statligt stöd i EUF-fördraget. I de fall där dessa utbetalningar utgör statligt stöd bör de granskas inom ramen för tillämpliga instrument om statligt stöd.
- (19) Dessa riktlinjer är inte tillämpliga på stöd som beviljas som ytterligare finansiering för genomförandet av den ersättning som avses i artiklarna 24, 35, 36 och 37 i förordning (EU) 2021/1139. Om medlemsstaterna beviljar ytterligare finansiering för att stödja ersättning för extrakostnader som uppstår för aktörer inom fiske, odling, beredning och saluföring av vissa fiskeri- och vattenbruksprodukter från de yttersta randområdena enligt artikel 24 i förordning (EU)nr 2021/1139, måste medlemsstaterna anmäla det statliga stödet till kommissionen, som får godkänna det i enlighet med förordning (EU) 2021/1139 som en del av ersättningen. Sådant statligt stöd anses ha anmälts i den mening som avses i första meningen i artikel 108.3 i EUF-fördraget.

2.2. Övergripande stödinstrument och andra som är tillämpliga inom fiskeri- och vattenbrukssektorn

- (20) Om stöd omfattas av vissa övergripande riktlinjer eller andra instrument som antagits av kommissionen, kommer kommissionen att bedöma sådant stöd på grundval av de principer som anges i del I kapitel 3 i dessa riktlinjer och de berörda avsnitten i dessa övergripande och andra instrument för statligt stöd.
- (21) Dessa övergripande riktlinjer och andra instrument inbegriper kriterierna för analysen av förenligheten av statligt stöd för utbildning som är föremål för individuell anmälan¹¹, riktlinjerna om statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar¹², rambestämmelserna för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation¹³, riktlinjerna för statligt stöd för miljöskydd och energi 2014–2020¹⁴ riktlinjerna om statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter¹⁵ samt kriterierna vid bedömningen av förenligheten av statligt stöd för anställning av arbetstagare med sämre

---

vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

¹¹ Meddelande från kommissionen – Kriterier vid bedömningen av förenligheten av statligt stöd för utbildning som omfattas av kravet på individuell anmälan (EUT C 188, 11.8.2009, s. 1).

¹² Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar (EUT C 19, 22.1.2014, s. 4).

¹³ Kommissionens meddelande – Rambestämmelser för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation (EUT C 198, 27.6.2014, s. 1).

¹⁴ EUT C 200, 28.6.2014, s. 1.

¹⁵ Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (EUT C 249, 31.7.2014, s. 1).

förutsättningar och med funktionshinder som omfattas av kravet på individuell anmälan¹⁶.

- (22) Riktlinjerna för statligt regionalstöd för 2022–2027¹⁷ är inte tillämpliga på fiskeri- och vattenbrukssektorn, förutom när statligt stöd beviljas inom denna sektor som en del av en övergripande regional stödordning för driftstöd.

2.3. Stöd för kategorier av åtgärder som omfattas av gruppundantagsförordningarna

- (23) Om stöd till förmån för små och medelstora företag eller stora företag är av samma slag som stöd som omfattas av en kategori av stöd som kan anses vara förenlig med den inre marknaden enligt en av de förordningar om gruppundantag som anges i punkt (27) a, kommer kommissionen att bedöma stödet med beaktande av de gemensamma bedömningsprinciper som anges i del I kapitel 3 i dessa riktlinjer, och i detta avsnitt, samt de kriterier som fastställs för varje kategori som fastställs i de förordningarna. Detta gäller till exempel stöd för att avhjälpa skador som orsakats av skyddade djur enligt artikel 46 i förordning (EU) [NEW FIBER].
- (24) Följande särskilda villkor är tillämpliga på punkt (23):
- (a) Stöd som omfattas av samma typ av stöd som för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer som anges i artikel 44 i förordning (EU) [NEW FIBER] är förenligt med EUF-fördraget om det uppfyller de särskilda villkor som anges i del II kapitel 1 avsnitt 1.1 i dessa riktlinjer.
  - (b) Stöd som omfattas av samma typ av stöd som för att avhjälpa skador som orsakats av ogynnsamma väderförhållanden som anges i artikel 45 i förordning (EU) [NEW FIBER] är förenligt med EUF-fördraget om det uppfyller de särskilda villkor som anges i del II kapitel 1 avsnitt 1.2 i dessa riktlinjer.

2.4. Anmälningsskyldighet

- (25) Dessa riktlinjer är tillämpliga både på stödordningar och individuellt stöd.
- (26) Kommissionen påminner varje medlemsstat om skyldigheten att anmäla alla planer på att bevilja nytt stöd i enlighet med artikel 108.3 i EUF-fördraget och artikel 2 i rådets förordning (EU) 2015/1589¹⁸.
- (27) Kommissionen vill också påminna medlemsstaterna om de fall där en anmälan till kommissionen inte krävs:
- (a) Stöd som uppfyller kraven i en av de förordningar om gruppundantag som antagits på grundval av artikel 1 i rådets förordning (EU) 2015/1588¹⁹, om de gäller för fiskeri- och vattenbrukssektorn, särskilt

---

¹⁶ Meddelande från kommissionen – Kriterier vid bedömningen av förenligheten av statligt stöd för anställning av arbetstagare med sämre förutsättningar och med funktionshinder som omfattas av kravet på individuell anmälan (EUT C 188, 11.8.2009, s. 6).

¹⁷ Meddelande från kommissionen, Riktlinjer för statligt regionalstöd (EUT C 153, 29.4.2021, s. 1).

¹⁸ Rådets förordning (EU) 2015/1589 av den 13 juli 2015 om genomförandebestämmelser för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 248, 24.9.2015, s. 9).

¹⁹ Rådets förordning (EU) nr 2015/1588 av den 13 juli 2015 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd (EUT L 248, 24.9.2015, s. 1).

- (i) stöd som är förenligt med förordning (EU) [NEW FIBER] som innebär att vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget, och
  - (ii) stöd till utbildning, stöd för små och medelstora företags tillgång till finansiering, stöd på området forskning och utveckling, innovationsstöd till små och medelstora företag, stöd till arbetstagare med sämre förutsättningar och arbetstagare med funktionshinder [stöd i form av skattesänkningar enligt direktiv 2003/96/EG], regionalt investeringsstöd i de yttersta randområdena, stödordningar för regionalt driftstöd, stöd till europeiska innovationspartnerskap för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket, operativa grupprojeckt, stöd till lokalt ledda utvecklingsprojekt, stöd till projekt för europeiskt territoriellt samarbete och stöd till finansiella produkter som stöds av InvestEU-fonden, med undantag för insatser som förtecknas i artikel 1.1 i kommissionens förordning (EU) nr 717/2014²⁰, som uppfyller kraven i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014²¹.
- (b) Stöd av mindre betydelse som uppfyller kraven i förordning (EU) nr 717/2014.
- (28) Medlemsstaterna påminns om att finansieringssystemet, till exempel, med skattelikhande avgifter, är en integrerad del av stödet (se mål T-275/11, punkterna 41–44)²².
- (29) Om stödordningar som finansieras genom särskilda avgifter som läggs på vissa fiskeri- och vattenbruksprodukter oberoende av deras ursprung, i synnerhet skattelikhande avgifter, kommer kommissionen att utvärdera stödordningen på grundval av de principer som anges i del I kapitel 3 och villkoren i det tillämpliga avsnittet av dessa riktlinjer. Endast stöd som gynnar både inhemska och importerade produkter kan anses vara förenligt med den inre marknaden.

2.5. Definitioner

- (30) I dessa riktlinjer gäller följande definitioner:
- (a) *stöd*: varje åtgärd som uppfyller alla de kriterier som fastställs i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

²⁰ Kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn (EUT L 190, 28.6.2014, s. 45).

²¹ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1).

²² Mål T-275/11, *Télévision française 1 (TF1) mot kommissionen*, EU:T:2013:535. Se även mål C-174/02, *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant*, EU:C:2005:10. Mål C-526/04, *Laboratoires Boiron*, ECLI:EU:T:2006:528. De förenade målen C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 och C-83/90 *Compagnie commerciale de l'Ouest mot Receveur principal des douanes de La Pallice-Port*, EU:C:1992:118. och mål C-234/99, *Niels Nygård mot Svineavgiftsfonden och Ministeriet for Fødevarer*, EU:C:2002:244.

- (b) *stöd för särskilda ändamål*: stöd som inte beviljas på grundval av en stödordning.
- (c) *stödnivå*: stödbeloppet brutto uttryckt som en procentandel av de stödberättigande kostnaderna, före eventuella avdrag för skatter eller andra avgifter.
- (d) *stödordning*: varje rättsakt på grundval av vilken individuellt stöd kan beviljas företag som i rättsakten definieras på ett allmänt och abstrakt sätt, utan att några ytterligare genomförandeåtgärder krävs, samt varje rättsakt på grundval av vilken stöd som inte är hänförbart till ett visst projekt kan beviljas ett eller flera företag för obestämd tid och/eller med obestämt belopp.
- (e) *dag då stödet beviljas*: den dag då stödmottagaren får laglig rätt till stödet enligt tillämplig nationell lagstiftning.
- (f) *utvärderingsplan*: ett dokument som minst ska omfatta följande: målen för den stödordning som ska utvärderas, utvärderingsfrågorna, resultatindikatorerna, den tilltänkta utvärderingsmetoden, datainsamlingskraven, föreslagen tidsram för utvärderingen, inbegripet datum för inlämnande av den slutliga utvärderingsrapporten, en beskrivning av det oberoende organ som gör utvärderingen eller de kriterier som kommer att användas för att välja detta organ och rutinerna för att se till att utvärderingen offentliggörs.
- (g) *fiskeri- och vattenbruksprodukter*: de produkter som förtecknas i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013²³.
- (h) *fiskeri- och vattenbrukssektor*: den sektor inom ekonomin som omfattar all verksamhet i samband med produktion, beredning och saluföring av fiskeri- eller vattenbruksprodukter.
- (i) *bruttobidragsekvivalent*: stödbeloppet om stödet hade getts i form av ett bidrag till stödmottagaren, före eventuella avdrag för skatt eller andra avgifter.
- (j) *individuellt stöd*: stöd för särskilda ändamål och stöd till enskilda stödmottagare som beviljas på grundval av en stödordning.
- (k) *invasiv främmande art av medlemsstatsbetydelse*: en invasiv främmande art enligt definitionen i artikel 3.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU)nr 1143/2014²⁴.
- (l) *invasiv främmande art av unionsbetydelse*: en invasiv främmande art enligt definitionen i artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU)nr 1143/2014.
- (m) *stort företag*: varje företag som inte uppfyller kriterierna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr [NEW FIBER]²⁵.

²³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma marknadsordningen för fiskeri- och vattenbruksprodukter, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1184/2006 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 104/2000 (EUT L 354, 28.12.2013, s. 1).

²⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter (EUT L 317, 4.11.2014, s. 35).

²⁵ [New FIBER]

- (n) *driftstöd*: stöd som syftar till eller har till verkan att öka likviditeten hos ett företag, att minska produktionskostnaderna eller förbättra sina inkomster, särskilt stöd som beräknas enbart på grundval av den producerade eller saluförda kvantiteten, produktpriser, producerade enheter eller produktionsmedel.
  - (o) *yttersta randområden*: de områden som avses i artikel 349 i EUF-fördraget²⁶.
  - (p) *små och medelstora företag*: företag som uppfyller kriterierna i bilaga I till förordning (EU) [NEW FIBER]²⁷.
  - (q) *företag i svårigheter*: ett företag som uppfyller kriterierna i kommissionens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter²⁸.
- (31) Utöver de definitioner som förtecknas i punkt måste definitionerna i de respektive instrument som förtecknas i punkterna (21), (22), (27) a i de riktlinjerna och de som ingår i den GFP och EHFVF beaktas, beroende på vad som är relevant.

Kapitel 3

3. ALLMÄNNA BEDÖMNINGSPRINCIPER

- (32) På grundval av artikel 107.3 c i EUF-fördraget kan kommissionen anse stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa näringsområden som förenligt med den inre marknaden, om det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.
- (33) I sin bedömning av huruvida statligt stöd till fiskeri- och vattenbrukssektorn kan anses vara förenligt med den inre marknaden kommer kommissionen följaktligen att avgöra om stödåtgärden underlättar utvecklingen av en viss ekonomisk verksamhet (första villkoret) och om den påverkar handelsvillkoren i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset (andra villkoret).
- (34) I detta kapitel klargör kommissionen hur den kommer att genomföra förenlighetsbedömningen. I kapitlet fastställs allmänna villkor för förenlighet och, i tillämpliga fall, särskilda villkor för stödordningar och ytterligare villkor för individuellt stöd som omfattas av anmälningsskyldigheten.
- (35) När kommissionen gör den bedömning som avses i punkt (33) kommer den att beakta följande aspekter:
  - (a) Första villkoret: Stödet underlättar utvecklingen av en ekonomisk verksamhet.
    - i) Fastställande av vilken ekonomisk verksamhet som berörs (avsnitt 3.1.1).
    - ii) Stimulanseffekt: Stödet måste ändra företagets beteende på ett sådant sätt att det inleder ytterligare verksamhet som det annars inte skulle

²⁶ Guadeloupe, Franska Guyana, Martinique, Mayotte, Réunion, Saint-Martin, Azorerna, Madeira och Kanarieöarna (EUT C 202, 7.6.2016, s. 195).

²⁷ [New FIBER]

²⁸ Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter (EUT C 249, 31.7.2014, s. 1).

bedriva eller som det skulle bedriva endast i begränsad utsträckning eller på något annat sätt (avsnitt 3.1.2).

iii) Stödet strider inte mot tillämpliga bestämmelser och allmänna principer i unionslagstiftningen (avsnitt 3.1.3).

(b) Andra villkoret: Stödet påverkar inte handelsvillkoren negativt i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

i) Behov av statligt ingripande: Stödet måste åstadkomma en konkret förbättring som marknaden inte klarar av att på egen hand, till exempel genom att ett marknadsmisslyckande åtgärdas eller ett rättvise- eller sammanhållningsproblem i tillämpliga fall får en lösning (avsnitt 3.2.1).

ii) Stödets lämplighet: Det föreslagna stödet ska vara ett lämpligt policyinstrument som underlättar utvecklingen av den ekonomiska verksamheten (avsnitt 3.2.2).

iii) Stödets proportionalitet (begränsning av stödet till ett minimum): Stödbeloppet och stödnivån måste begränsas till det minimum som krävs för att uppmuntra de berörda företagen till ytterligare investeringar eller verksamhet (avsnitt 3.2.3).

iv) Stödets överblickbarhet: Medlemsstaterna, kommissionen, ekonomiska aktörer och allmänheten ska ha enkel tillgång till alla berörda handlingar och relevanta uppgifter om det stöd som beviljas inom ramen för detta (avsnitt 3.2.4).

v) Undvikande av oönskade negativa effekter av stödet på handel och konkurrens (avsnitt 3.2.5).

vi) Avvägning av positiva och negativa effekter som stöd kan ha på konkurrens och handel mellan medlemsstaterna (balanstest) (avsnitt 3.2.6).

(36) Det övergripande resultatet av vissa kategorier av ordningar kan vidare göras föremål för krav på efterhandsutvärdering, såsom beskrivs i punkterna (206)–(209). I fall som dessa kan kommissionen begränsa stödordningarnas giltighetstid (vanligtvis till fyra år eller mindre) med möjlighet att förlänga dem senare genom en ny anmälan.

(37) Dessa generella konkurrenspolitiska förenlighetskriterier gäller allt stöd enligt dessa riktlinjer, om inte undantag anges i del I kapitel 3 avsnitten 3.1 och 3.2 i dessa riktlinjer, med hänsyn till de särskilda överväganden som gäller för fiskeri- och vattenbrukssektorn.

3.1. Första villkoret: Stödet underlättar utvecklingen av en ekonomisk verksamhet

3.1.1. Understödd ekonomisk verksamhet

(38) På grundval av de uppgifter som lämnats av medlemsstaten kommer kommissionen att avgöra vilken ekonomisk verksamhet som kommer att stödjäs av den anmälda åtgärden.

(39) Medlemsstaten måste visa att stödet syftar till att underlätta utvecklingen av den identifierade ekonomiska verksamheten.

(40) Kommissionen anser att stöd som beviljas i enlighet med del II kapitel 1 kan underlätta utvecklingen av näringsverksamheten inom fiskeri- och

vattenbrukssektorn, eftersom sådan utveckling inte får ske i samma utsträckning utan stöd.

Ytterligare villkor för anmälningspliktigt individuellt stöd på grundval av en ordning

- (41) När den beviljande myndigheten beviljar stöd, för anmälningspliktiga individuella investeringsprojekt på grundval av en stödordning måste den visa att det valda projektet kommer att bidra till målet för stödordningen och därmed till målet med stödet inom fiskeri- och vattenbrukssektorerna. För detta ändamål bör medlemsstaten förlita sig på de uppgifter som den som ansöker om stöd har lämnat där de positiva effekterna av investeringen måste beskrivas.

3.1.2. Stimulanseffekt

- (42) Stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn kan anses vara förenligt med den inre marknaden endast om det har en stimulanseffekt. En stimulanseffekt föreligger om stödet ändrar företagets beteende på ett sådant sätt att företaget inleder ytterligare verksamhet som bidrar till utvecklingen av sektorn som det utan stöd inte skulle ha ägnat sig åt, eller som det skulle ha ägnat sig åt endast i begränsad utsträckning eller på ett annat sätt. Stödet får dock inte subventionera kostnader för en verksamhet som företaget i alla händelser skulle ha ådragit sig och får inte kompensera för den normala affärsrisken vid ekonomisk verksamhet.
- (43) Ensidiga statliga stödåtgärder som enbart syftar till att förbättra företags finansiella situation, men som inte på något sätt bidrar till fiskeri- och vattenbrukssektorns utveckling, och i synnerhet stöd som enbart beviljas på grundval av pris, kvantitet, produktionsenhet eller enhet av produktionsmedel, anses utgöra driftstöd som inte är förenligt med den inre marknaden, om inte undantag uttryckligen medges i unionslagstiftningen eller i dessa riktlinjer. Sådana stödåtgärder kan vidare på grund av själva sin art även inverka störande på de mekanismer som reglerar organisationen av den inre marknaden.
- (44) Driftstöd och stöd för att underlätta uppnåendet av obligatoriska standarder är i princip oförenliga med den inre marknaden, om inte undantag uttryckligen medges i unionslagstiftningen eller i dessa riktlinjer och i vederbörligen motiverade fall.
- (45) Stöd som omfattas av del II kapitel 1 och i artikel 46 [NEW FIBER] på det sätt som avses i dessa riktlinjer begränsas till att hjälpa företag aktiva inom fiskeri- och vattenbrukssektorn som ställts inför olika svårigheter trots att de har gjort rimliga ansträngningar för att minimera riskerna. Statligt stöd bör inte leda till att företag lockas att ta onödiga risker. Företag som är verksamma inom fiskeri- och vattenbrukssektorn måste själva stå för konsekvenserna av obetänksamma val av produktionsmetoder eller produkter.
- (46) Av de skäl som förklaras i punkt (42) ovan anser kommissionen att stödet inte utgör något incitament för stödmottagaren om arbetet med det berörda projektet eller den berörda verksamheten har inletts redan innan stödmottagaren ansöker om stöd hos de nationella myndigheterna.
- (47) Stödansökan måste åtminstone innehålla uppgifter om sökandens namn och företagets storlek, en beskrivning av projektet eller verksamheten, inbegripet dess lokalisering och datum för inledande och avslutande, det stödbelopp som behövs för att genomföra projektet och de stödberättigande kostnaderna.

- (48) I ansökan måste stora företag dessutom beskriva situationen utan stöd, den situation som benämns det kontrafaktiska scenariot eller alternativt projekt eller alternativ verksamhet, och lägga fram dokumentation som styrker de uppgifter om ett kontrafaktiskt scenario som anges i ansökan. Kravet gäller inte kommuner som är självständiga lokala myndigheter med en årlig budget som understiger 10 miljoner euro och färre än 5 000 invånare.
- (49) När den beviljande myndigheten tar emot ansökan, måste den kontrollera det kontrafaktiska scenariots trovärdighet och bekräfta att stödet har den erforderliga stimulanseffekten. Ett kontrafaktiskt scenario är trovärdigt om det är verkligt och hänger samman med de faktorer som ska beaktas vid beslutsfattandet vid den tidpunkt då stödmottagaren fattar beslut om projektet eller verksamheten i fråga.
- (50) Genom undantag från punkterna (46)–(47) anses stöd i form av skatteförmåner som beviljas mikroföretag samt små och medelstora företag ha en stimulanseffekt om stödordningen fastställer en rätt till stöd i enlighet med objektiva kriterier och utan vidare bedömningsutrymme för medlemsstaten, och om stödordningen har antagits och trätt i kraft innan arbetet med det projekt eller den verksamhet som får stöd inleddes. Det sistnämnda villkoret gäller inte i fråga om efterföljande ordningar på skatteområdet, dock under förutsättning att verksamheten redan omfattades av de föregående ordningarna i form av skatteförmåner.
- (51) Stöd som är av kompenserande karaktär enligt del II kapitel 1 avsnitten 1.1, 1.2 och 1.3 samt stöd som uppfyller villkoren i del II kapitel 2 avsnitten 2.1 och 2.2 och stöd för att uppväga skada orsakad av skyddade djur i artikel 46 [NEW FIBER] behöver inte ha eller anses ha en stimulanseffekt.

Ytterligare villkor för anmälningspliktigt individuellt investeringsstöd

- (52) Förutom de krav som anges i punkterna (42) respektive (45)–(50) måste medlemsstaten, i fråga om anmälningspliktigt individuellt investeringsstöd, lägga fram tydliga bevis för att stödet faktiskt påverkar investeringsvalet. För att möjliggöra en övergripande bedömning måste medlemsstaten inte bara lämna uppgifter om det understödda projektet utan också en utförlig beskrivning av det kontrafaktiska scenariot, i vilket inget stöd beviljas stödmottagaren av någon myndighet.
- (53) Medlemsstaterna uppmanas att lägga fram äkta och officiella handlingar från företagets styrelse, riskbedömningar inklusive en bedömning av risker som hänger samman med lokaliseringen, finansiella rapporter, interna affärsplaner, expertutlåtanden och andra studier som avser det investeringsprojekt som är föremål för bedömning. Dessa handlingar måste vara aktuella för den beslutsprocess som avser investeringen eller dess lokalisering. Handlingar som innehåller uppgifter om efterfrågeprognoser, kostnadsprognoser, finansiella prognoser, handlingar som läggs fram för en investeringskommitté och som beskriver olika investeringsscenarier eller handlingar som är avsedda för finansinstitut kan hjälpa medlemsstaterna att påvisa en stimulanseffekt.
- (54) I detta sammanhang får lönsamhetsnivån utvärderas med tillämpning av metoder som är sedvanlig praxis inom den berörda sektorn och som kan omfatta metoder

för bedömning av projektets nettonuvärde (NPV)²⁹, internränta eller den genomsnittliga avkastningen (IRR)³⁰ på sysselsatt kapital. Projektets lönsamhet ska jämföras med den normala avkastning som stödmottagaren tillämpar vid andra investeringsprojekt av liknande slag. Om det inte finns uppgifter om sådan avkastning, ska projektets lönsamhet jämföras med företagets kapitalkostnader som helhet eller med den avkastning som är vanligt förekommande inom den berörda sektorn.

- (55) Om det inte finns något känt kontrafaktiskt scenario, kan en stimulanseffekt antas föreligga om det finns ett likviditetssgap, det vill säga när investeringskostnaden överskrider nettonuvärdet av de rörelseresultat som investeringen väntas ge upphov till utifrån en i förväg fastställd affärsplan.
- (56) Om stödet inte ändrar stödmottagarens beteende genom att det uppmuntrar till ytterligare investeringar, har det inte några positiva effekter på den berörda sektorns utveckling. Därför kommer stöd inte att anses vara förenligt med den inre marknaden, om det förefaller som om samma investering skulle genomföras även utan stödet.

3.1.3. Ingen överträdelse av tillämpliga bestämmelser och allmänna principer i unionsrätten

- (57) Om en statlig stödåtgärd eller de villkor som är förbundna med den, bl.a. finansieringsmetoden när denna utgör en integrerad del av en sådan åtgärd, eller om den verksamhet åtgärden finansierar medför en överträdelse av tillämplig unionslagstiftning, kan stödet inte förklaras förenligt med den inre marknaden³¹.
- (58) Medlemsstaterna måste säkerställa att varje stödmottagare följer GFP:s regler:
- (59) En ansökan om stöd eller, om ingen ansökan krävs, en likvärdig handling måste avvisas, om det har fastställts av den behöriga myndigheten som avses i artikel 11.1 i förordning (EU) nr 2021/1139 har fastställt att den berörda aktören har begått en eller flera de överträdelser som anges i den punkten, eller ett bedrägeri som anges i artikel 11.3 i den förordningen. De rättegångshinder som anges i de delegerade akter som antas på grundval av artikel 11.4 i den förordningen tillämpas. Denna princip gäller inte för stöd som uppfyller de särskilda villkor som anges i del II kapitel 1 avsnitten 1.1, 1.2 och 1.3 i dessa riktlinjer.
- (60) Varje företag ska, efter att ha lämnat in en ansökan om stöd eller, om ingen ansökan krävs, en likvärdig handling, följa GFP-reglerna till och med slutförandet av projektet och för en period på fem år efter slutbetalningen till stödmottagaren. I samband med stödåtgärder måste det uttryckligen anges att stödmottagaren eller stödmottagarna under dessa perioder måste följa GFP-reglerna. Stödet måste

²⁹ Nettonuvärdet av ett projekt är skillnaden mellan de positiva och negativa kassaflödena under investeringens livstid diskonterade till deras nuvärde (vanligtvis med hjälp av kapitalkostnaden).

³⁰ Internräntan baseras inte på bokföringsintäkter under ett givet år, utan bygger på de framtida kassaflöden som investeraren förväntar sig att få in under investeringens livstid. Den definieras som den diskonteringsränta för vilken nettonuvärdet av en ström av kassaflöden är lika med noll.

³¹ Se exempelvis mål C-156/98, Tyskland/kommissionen, EU:C:2000:467, punkt 78. Mål C-333/07, Société Régie Networks/Rhône-Alpes Bourgogne, EU:C:2008:764, punkterna 94–116; Mål C-594/18, Österrike mot kommissionen, EU:T:2020:742, punkt 44. Mål C-67/09 P, Nuova Agricast mot kommissionen, EU:T:2010:607, punkt 51.

återbetalas av stödmottagaren, om det fastställs av den behöriga myndigheten att en stödmottagare har begått en eller flera av de överträdelser som anges i artikel 11.1 i förordning (EU) 2021/1139 under dessa perioder och därför inte uppfyller villkoren för att ansöka om stöd. Denna princip gäller inte för stöd som uppfyller de särskilda villkor som anges i del II kapitel 1 avsnitt 1.1 i dessa riktlinjer.

- (61) Inget stöd kommer att beviljas för verksamhet som avser insatser som inte är stödberättigande i enlighet med artikel 13 i förordning (EU) nr 2021/1139, förutsatt att inte annat anges i dessa riktlinjer.

3.2. Andra villkoret: Stödet påverkar inte handelsvillkoren negativt i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset.

- (62) Enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget får stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner betraktas som förenligt med den inre marknaden, ”när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset”.
- (63) I detta avsnitt beskrivs hur kommissionen ska utöva sitt bedömningsutrymme vid en bedömning enligt det andra villkoret av den förenlighetsbedömning som avses i punkt (35)b.
- (64) Varje stödåtgärd orsakar till sin natur en snedvridning av konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Vid fastställandet av huruvida stödets snedvridande effekter är begränsade till vad som är absolut nödvändigt kommer kommissionen att kontrollera om stödet är nödvändigt, lämpligt, proportionerligt och överblickbart.
- (65) Kommissionen kommer därefter att bedöma den snedvridande effekten av det aktuella stödet på konkurrens- och handelsvillkoren. Kommissionen kommer då att väga stödets positiva effekter mot dess negativa effekter på konkurrens och handel. Om de positiva effekterna uppväger de negativa kommer kommissionen att förklara stödet förenligt med den inre marknaden.
- (66) Huruvida stödet uppfyller villkoren i avsnitten 3.2.1–3.2.6 i detta kapitel måste bedömas mot bakgrund av GFP-reglerna och dem som styr EHFVF.

3.2.1. Behov av statligt ingripande

- (67) För att bedöma om statligt stöd är nödvändigt för att nå avsett resultat är det först nödvändigt att själva problemet diagnostiseras. Statligt stöd måste inriktas på situationer där stöd kan leda till en materiell utveckling som marknaden inte kan åstadkomma, till exempel genom att avhjälpa ett marknadsmisslyckande för den verksamhet eller investering som får stöd.
- (68) Statligt stöd kan faktiskt under vissa omständigheter korrigera marknadsmisslyckanden och därigenom bidra till bättre fungerande marknader och ökad konkurrenskraft.
- (69) Vid tillämpningen av dessa riktlinjer anser kommissionen att marknaden inte tillhandahåller de förväntade målen utan statligt ingripande avseende det stöd som uppfyller de särskilda villkoren i del II kapitel 1 avsnitten 1.1, 1.2 och 1.3, del II kapitel 2 avsnitt 2.2 och del I kapitel 2 avsnitt 2.3. Sådant stöd kommer därför att anses nödvändigt.

3.2.2 Stödets lämplighet

- (70) Det föreslagna stödet måste vara ett lämpligt politiskt instrument som underlättar utvecklingen av den ekonomiska verksamheten. Ett stöd kommer inte att anses vara förenligt med inre marknaden, om andra, mindre snedvridande policyinstrument eller andra, mindre snedvridande stödformer kan lämna samma positiva bidrag till GFP-målen. Det kan finnas andra, bättre lämpade instrument för att uppnå dessa mål, såsom lagstiftning, marknadsbaserade instrument, utveckling av infrastruktur och förbättring av företagsklimatet.
- (71) Kommissionen anser att stöd som uppfyller de särskilda villkoren i del II kapitel 1 avsnitten 1.1, 1.2 och 1.3, del II kapitel 2 avsnitt 2.2 och del I kapitel 2 avsnitt 2.3 är ett lämpligt politiskt instrument. En stödåtgärd av samma slag som en insats som berättigar till finansiering enligt förordning (EU) 2021/1139 är lämplig under förutsättning att den är förenlig med tillämpliga bestämmelser i den förordningen.
- (72) I övriga fall ska medlemsstaten visa att inga andra, mindre snedvridande politiska instrument finns.

De olika stödformernas lämplighet

- (73) Stöd kan beviljas i olika former. Medlemsstaten bör dock se till att stödet beviljas i den form som sannolikt orsakar minst snedvridning av handel och konkurrens.
- (74) Kommissionen anser att stöd som beviljas i den form som föreskrivs i dessa riktlinjer eller i respektive EHFVF-intervention i enlighet med förordning (EU) 2021/1139 är en lämplig form av stöd.
- (75) Om stödet beviljas i en form som medför en direkt ekonomisk fördel (t.ex. direkta bidrag, skattebefrielser och skattesänkningar, socialavgifter samt andra obligatoriska avgifter), måste medlemsstaten visa varför andra, mindre snedvridande stödformer, såsom förskott med återbetalningsskyldighet eller stödformer som baseras på skuld- eller kapitalinstrument (t.ex. lågräntelån eller räntesubventioner, statliga garantier eller annan tillförsel av kapital på förmånliga villkor) är mindre lämpliga.
- (76) Bedömningen av ett visst stöds eventuella förenlighet med den inre marknaden påverkar inte de tillämpliga reglerna om offentlig upphandling och principerna om insyn, öppenhet och icke-diskriminering i urvalsförfarandet av en tjänsteleverantör.

3.2.3. Stödets proportionalitet

- (77) Stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn anses vara proportionerligt om stödbeloppet per stödmottagare är begränsat till det minimum som behövs för att utföra den verksamhet som stödet går till.

Högsta tillåtna stödnivåer och högsta tillåtna stödbelopp

- (78) För att stödet ska vara proportionerligt anser kommissionen i princip att stödbeloppet inte bör överstiga de stödberättigande kostnaderna.
- (79) För att garantera förutsägbarhet och lika villkor föreskrivs högsta tillåtna stödnivåer för stöd i dessa riktlinjer.
- (80) Om de stödberättigande kostnaderna beräknas korrekt och de högsta stödnivåer eller högsta stödbelopp som anges i del II kapitel 1 och kapitel 2 i dessa riktlinjer respekteras, anses proportionalitetskriteriet vara uppfyllt.
- (81) För en stödåtgärd av samma slag som en åtgärd som är stödberättigade enligt förordning (EU) nr 2021/1139, principen om stödets proportionalitet ska anses ha respekterats om stödbeloppet inte överstiger den högsta stödnivå för offentligt stöd som fastställs i artikel 41.1–41.4 och bilaga III till förordning (EU) 2021/1139.
- (82) Den beviljande myndigheten måste beräkna den högsta stödnivån och det högsta stödbeloppet när den beviljar stödet. De stödberättigande kostnaderna måste stödjas av skriftliga underlag som bör vara tydliga, specifika och aktuella. Vid beräkningen av stödnivån eller stödbeloppet och de stödberättigande kostnaderna måste alla siffror som används avse belopp före eventuella avdrag för skatter eller andra avgifter.
- (83) Mervärdesskatt är inte stödberättigande, utom om den inte kan återvinnas enligt nationell lagstiftning om mervärdesskatt.
- (84) Om stöd beviljas i annan form än bidrag, är stödbeloppet lika med stödets bruttobidragsekvivalent.
- (85) Stöd som utbetalas i flera delbetalningar diskonteras till sitt värde vid tidpunkten för beviljandet av stöd. De stödberättigande kostnaderna diskonteras till sitt värde vid tidpunkten för beviljandet av stöd. Den räntesats som ska användas för diskonteringen är den gällande diskonteringsräntan den dag då stödet beviljades.
- (86) Om stöd beviljas i form av skatteförmåner sker diskonteringen av de olika delarna av stödet på grundval av den gällande diskonteringsränta vid de olika tidpunkter då skatteförmånerna får verkan.
- (87) Med undantag för del II kapitel 1 får stöd beviljas enligt följande förenklade kostnadsalternativ:
  - (a) Enhetskostnader.
  - (b) Schablonbelopp.
  - (c) Schablonfinansiering.
- (88) Stödbeloppet måste vara etablerat på något av följande sätt:
  - (a) En rättvis och kontrollerbar beräkningsmetod baserad på
    - i) statistiska uppgifter, annan objektiv information eller en expertbedömning, eller
    - ii) kontrollerade historiska uppgifter för enskilda stödmottagare, eller
    - iii) tillämpning av normala rutiner för kostnadsredovisning för enskilda stödmottagare,

- (b) i enlighet med reglerna för tillämpning av motsvarande enhetskostnader, enhetsbelopp och schablonsatser som tillämpas inom unionens politik för en liknande insatstyp.
- (89) I fråga om åtgärder som medfinansieras av EU får beloppen för stödberättigande kostnader beräknas i enlighet med de förenklade kostnadsalternativ som anges i förordning (EU) 2021/1060.
- (90) När kommissionen bedömer om stöd är förenligt med den inre marknaden kommer den att beakta eventuella försäkringar som stödmottagaren har tecknat eller kunde ha tecknat. När det gäller stöd för att kompensera för förluster till följd av ogynnsamma väderförhållanden och ogynnsamma klimathändelser, bör stöd på den högsta stödnivån beviljas endast till ett företag som inte kan omfattas av någon försäkring för sådana förluster, för att undvika risken för snedvridning av konkurrensen. För att ytterligare förbättra riskhanteringen bör stödmottagare därför uppmuntras att i möjligaste mån teckna försäkringar.

Ytterligare villkor för anmälningspliktigt individuellt investeringsstöd och investeringsstöd till stora företag enligt anmälda ordningar

- (91) Som en allmän regel gäller att om individuellt anmälningspliktigt investeringsstöd ska kunna anses begränsat till ett minimum, måste beloppet motsvara merkostnaderna netto för genomförandet av investeringen i det berörda området, jämfört med det kontrafaktiska scenariot utan stödet³², där de högsta stödnivåerna fungerar som ett tak. På samma sätt, om investeringsstöd beviljas stora företag inom ramen för anmälda stödordningar, ska medlemsstaterna se till att stödbeloppet är begränsat till ett minimum på grundval av en netto-metod för extrakostnader, med de högsta stödnivåerna som ett tak.
- (92) Stödbeloppet bör inte överstiga det minimibelopp som behövs för att göra projektet tillräckligt lönsamt, och bör till exempel inte leda till en ökning av dess internränta utöver den normala avkastning som tillämpas av det berörda företaget i andra investeringsprojekt av liknande slag eller, om denna inte finns tillgänglig, en ökning av dess internränta utöver företagets kapitalkostnader som helhet eller utöver den avkastning som är vanligt förekommande inom den berörda sektorn.
- (93) När det gäller investeringsstöd till stora företag enligt anmälda stödordningar måste medlemsstaten se till att stödbeloppet motsvarar merkostnaderna netto av att genomföra investeringen i det berörda området, jämfört med ett kontrafaktiskt scenario där inget stöd beviljas. Den metod som beskrivs i punkt (92) måste användas tillsammans med högsta tillåtna stödnivåer som ett tak.
- (94) I fråga om anmälningspliktigt individuellt investeringsstöd, granskar kommissionen om stödbeloppet överstiger det minimum som krävs för att göra projektet tillräckligt lönsamt, på det sätt som föreskrivs i punkt (92). Därför kan de beräkningar som används för att bedöma stimulanseffekten också användas för att bedöma om stödet är proportionellt. Medlemsstaten måste påvisa stödets proportionalitet med hjälp av dokumentation t.ex. av det slag som avses i punkt (53).

---

³² När man jämför kontrafaktiska scenarier ska stödet diskonteras med samma faktor som i de motsvarande investeringsscenarierna och kontrafaktiska scenarierna.

- (95) Dessa ytterligare villkor i punkterna (91) till (94) ska inte gälla kommuner som är självständiga lokala myndigheter med en årsbudget på mindre än 10 miljoner euro och färre än 5 000 invånare som avses i punkt (48) ovan.

Kumulering av stöd

- (96) Stöd får beviljas parallellt enligt flera stödordningar eller kumuleras med stöd för särskilda ändamål, under förutsättning att det totala beloppet statligt stöd för en verksamhet eller ett projekt inte överstiger de stödintensitet och stödbelopp som anges i dessa riktlinjer.
- (97) Stöd med identifierbara stödberättigande kostnader får kumuleras med annat statligt stöd så länge stöden avser olika identifierbara stödberättigande kostnader. Stöd med identifierbara stödberättigande kostnader får kumuleras med annat statligt stöd, med avseende på samma stödberättigande kostnader som helt eller delvis överlappar varandra, endast om en sådan kumulering inte leder till att den högsta stödnivå eller det högsta stödbelopp som gäller för denna typ av stöd enligt dessa riktlinjer överskrids.
- (98) Stöd utan identifierbara stödberättigande kostnader enligt dessa riktlinjer får kumuleras med andra statliga stödåtgärder med identifierbara stödberättigande kostnader. Stöd utan identifierbara stödberättigande kostnader får kumuleras med annat statligt stöd utan identifierbara stödberättigande kostnader upp till den högsta berörda totala finansieringströskel som fastställts, med hänsyn till de specifika omständigheterna i varje enskilt fall enligt dessa riktlinjer eller andra riktlinjer för statligt stöd, en förordning om gruppundantag eller ett beslut som antagits av kommissionen.
- (99) Statligt stöd till förmån för fiskeri- och vattenbrukssektorn bör inte kumuleras med utbetalningar som avses i förordning (EU) nr 2021/1139 avseende samma stödberättigande kostnader om en sådan kumulering skulle leda till en stödnivå eller ett stödbelopp som överstiger de som föreskrivs i dessa riktlinjer.
- (100) Om unionsfinansiering som förvaltas centralt av institutioner, byråer, gemensamma företag eller andra unionsorgan och som inte direkt eller indirekt står under medlemsstaternas kontroll kombineras med statligt stöd, kommer endast det sistnämnda att beaktas vid bedömningen av huruvida tröskelvärdena för anmälan, de högsta stödnivåerna och stödbeloppen iakttas, under förutsättning att det totala beloppet av den offentliga finansiering som beviljas avseende samma stödberättigande kostnader inte överstiger den eller de mest förmånliga finansieringsgrader som fastställs i tillämpliga regler i unionslagstiftningen.
- (101) Stöd som godkänns enligt dessa riktlinjer bör inte kumuleras med stöd av mindre betydelse avseende samma stödberättigande kostnader om en sådan kumulering skulle leda till en stödnivå eller ett stödbelopp som överstiger de som anges i dessa riktlinjer.

3.2.4. *Insyn*

- (102) Medlemsstaterna måste säkerställa offentliggörandet av följande uppgifter på Europeiska kommissionens modul för stödtransparens³³ eller på en övergripande webbplats för statligt stöd på nationell eller regional nivå:
- (a) Den fullständiga texten till stödordningen och dess genomförandebestämmelser eller den rättsliga grunden för individuellt stöd, eller en länk till denna text.
  - (b) Namnet på den beviljande myndigheten/de beviljande myndigheterna.
  - (c) Namnet på de enskilda stödmottagarna, stödformen och det stödbelopp som beviljats varje stödmottagare, datum för beviljande, företagstyp (SMF/stort företag) stödmottagarens region (på Nuts 2-nivå) och den ekonomiska sektor där denna har sin huvudsakliga verksamhet (efter grupp i Nace). Ett sådant krav kan upphävas för individuellt stöd som inte överstiger tröskelvärde 10 000 euro³⁴.
- (103) För stödordningar i form av skattelättnader kan uppgifter om de enskilda stödbeloppen lämnas inom följande intervall (i miljoner euro): 0,03-0,5; över 0,5-1; över 1-2; över 2.
- (104) Dessa uppgifter måste offentliggöras sedan beslutet om beviljande av stöd har fattats, bevaras i minst tio år och hållas tillgängliga för allmänheten utan begränsningar³⁵.
- (105) Av öppenhetsskäl måste medlemsstaterna utföra den rapportering och övervakning som krävs i del III avsnitt 4.

3.2.5. *Otillbörliga negativa effekter på konkurrens och handel*

- (106) Stöd till fiskeri- och vattenbrukssektorn kan orsaka snedvridning av produktmarknaden. För att stödet ska vara Stödets negativa effekter i form av snedvridning av konkurrensen och påverkan på handeln mellan medlemsstaterna måste minimeras eller undvikas, om det ska vara förenligt med den inre marknaden. Kommissionen anser att om stödet uppfyller de särskilda villkoren i del II kapitel 1 avsnitten 1.1, 1.2 och 1.3, del II kapitel 2 avsnitt 2.2 och del I kapitel 2 avsnitt 2.3, begränsas de negativa effekterna på konkurrens och handel till ett minimum.

---

³³ Modulen för stödtransparens (Public Aid Transparency Transparency Search) finns på följande webbplats: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=en>

³⁴ Tröskelvärde på 10 000 euro motsvarar tröskelvärde för offentliggörande av uppgifter som avses i artikel 9 i [NEW FIBER]. Det är lämpligt att fastställa samma tröskel i både den förordningen och dessa riktlinjer för att garantera enhetlighet mellan de olika instrumenten för statligt stöd för fiskeri- och vattenbrukssektorn. Med tanke på skyddet av personuppgifter, som kan stå på spel, står kravet på att offentliggöra information om enskilda stöd som överstiger det tröskelvärde på 10 000 euro i proportion till det legitima syfte som eftersträvas, särskilt i fråga om transparens med avseende på användningen av offentliga medel.

³⁵ Dessa uppgifter måste offentliggöras inom sex månader från den dag då stödet beviljades (eller, för stöd i form av skatteförmåner, inom ett år från skattedeklarationsdatumet). I fråga om olagligt stöd kommer medlemsstaterna att åläggas att se till att dessa uppgifter offentliggörs i efterhand inom sex månader från den dag då kommissionen fattade sitt beslut. Uppgifterna måste finnas tillgängliga i ett format som möjliggör sökning och utdrag och som är lätt att offentliggöra på internet, till exempel i formaten CSV eller XML.

- (107) Medlemsstaterna bör lägga fram bevis som gör det möjligt för kommissionen att identifiera de berörda produktmarknaderna, dvs. de marknader som påverkas av stödmottagarens ändrade beteende. Vid bedömningen av stödets negativa effekter kommer analysen av snedvridningen av konkurrensen att inriktas på den förutsebara inverkan som stödet har på konkurrensen mellan företag på de produktmarknader som påverkas³⁶ inom fiskeri- och vattenbrukssektorn.
- (108) För det första gäller att om stödet är välriktat, proportionerligt och begränsat till de extra nettokostnaderna, mildras de negativa effekterna av stödet och risken för att stödet otillbörligt snedvrider konkurrensen kommer att bli mer begränsad. För det andra kommer kommissionen att fastställa högsta tillåtna stödnivåer eller stödbelopp. Syftet är att förhindra att statligt stöd används till projekt där förhållandet mellan stödbelopp och stödberättigande kostnader ska anses vara mycket högt och med särskilt stor sannolikhet snedvridande. Generellt gäller att ju större positiva effekter det understödda projektet sannolikt ger upphov till och ju större det sannolika behovet av stöd är, desto högre är taket för stödnivån.
- (109) Även om stödet är nödvändigt och proportionerligt, kan det dock leda till att stödmottagarnas beteende ändras på ett sätt som snedvrider konkurrensen. Detta är mer sannolikt inom fiskeri- och vattenbrukssektorn som skiljer sig från andra marknader till den särskilda strukturen som kännetecknas av ett stort antal små företag. På sådana marknader föreligger en stor risk för snedvridning av konkurrensen även när endast små stödbelopp beviljas.
- (110) I vissa situationer är de negativa effekterna betydligt större än eventuella positiva effekter, vilket innebär att stöd inte kan anses vara förenligt med den inre marknaden. Enligt EUF-fördragets allmänna principer kan ett statligt stöd i synnerhet inte anses vara förenligt med den inre marknaden, om stödet är diskriminerande i en utsträckning som inte kan anses berättigat av dess karaktär av statligt stöd. Som förklaringen i del I kapitel 3 avsnitt 3.1.3 visar kommer kommissionen därför inte att förklara någon åtgärd förenlig med gällande regler, om en sådan åtgärd eller de villkor som är knutna till den innebär en överträdelse av tillämplig unionslagstiftning. Detta gäller särskilt stöd när beviljandet av stöd omfattas av en skyldighet för stödmottagaren att använda nationella produkter eller tjänster, samt stöd som begränsar stödmottagarens möjlighet att utnyttja resultaten från forskning, utveckling och innovation i andra medlemsstater.
- (111) Kommissionen kommer inte att tillåta stöd för exportrelaterad verksamhet till tredjeländer eller medlemsstater som skulle ha en direkt koppling till de exporterade kvantiteterna, stöd som är förenat med krav på att inhemska snarare än importerade varor ska användas, eller stöd för att inrätta och driva ett distributionsnät eller täcka andra utgifter kopplade till exportverksamhet. Stöd till kostnaderna för deltagande i handelsmässor, eller för undersökningar eller konsulttjänster som behövs för att lansera en ny produkt eller en befintlig produkt på en ny marknad, utgör normalt inte exportstöd.

---

³⁶ Vissa marknader kan påverkas av stödet eftersom effekten av stödet kanske inte begränsas till marknaden för den verksamhet som får stöd, utan kan sprida sig till andra anslutna marknader som är sammanlänkade med denna marknad därför att de utgör ett tidigare eller senare marknadsled eller en kompletterande marknad, eller därför att stödmottagaren redan är närvarande på dessa marknader eller kanske kommer in på dem inom en snar framtid.

Program för investeringsstöd för beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter

- (112) Eftersom investeringsstöd till företag som är verksamma inom bearbetning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter och företag som är verksamma inom andra sektorer, t.ex. inom sektorn för bearbetning av livsmedel, ofta har liknande snedvridande effekter på konkurrens och handel, bör de generella konkurrenspolitiska övervägandena om effekten på konkurrens och handel tillämpas likadant på alla dessa sektorer. De villkor som beskrivs i punkterna (113)–(123) måste därför uppfyllas i fråga om investeringsstöd för beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter.
- (113) Stödordningar för investeringsstöd får inte leda till betydande snedvridning av konkurrens och handel. Även om en snedvridning kan anses vara begränsad på individuell nivå (förutsatt att alla villkor för investeringsstöd är uppfyllda), kan dessa stödordningar ändå orsaka betydande snedvridning, särskilt om de kumuleras. Sådan snedvridning kan beröra produktmarknaderna genom att de skapar eller förvärra en situation med överkapacitet eller skapar, stärker eller upprätthåller vissa stödmottagares betydande marknadsstyrka på ett sätt som påverkar de dynamiska incitamenten negativt. Stöd som är tillgängligt inom ramen för ordningar för investeringsstöd kan också leda till en betydande förlust av ekonomisk verksamhet på andra områden inom den inre marknaden. Denna risk för snedvridning är ännu mer uttalad i fråga om en ordning för investeringsstöd som är inriktad på vissa sektorer.
- (114) Därför måste den berörda medlemsstaten visa att eventuella negativa effekter kommer att begränsas till ett minimum, till exempel med beaktande av de berörda projektens storlek, de individuella och kumulativa stödbeloppen, de förväntade stödmottagarna samt de berörda sektorernas särdrag. Berörda medlemsstater uppmuntras att lämna in eventuella konsekvensbedömningar och efterhandsutvärderingar som gjorts för liknande stödordningar, så att kommissionen kan bedöma de sannolika negativa effekterna.

Individuellt anmälningspliktigt investeringsstöd för beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter

- (115) När kommissionen bedömer de negativa effekterna av individuella investeringsstöd, fäster den särskild uppmärksamhet vid de negativa effekter som hänger samman med ackumuleringen av överkapacitet på vikande marknader, hinder för att lämna marknaden och begreppet betydande marknadsstyrka. Dessa negativa effekter beskrivs i punkterna (116)–(123) och måste vägas mot de positiva effekterna av stödet.
- (116) För att potentiell snedvridning av handel och konkurrens ska kunna identifieras och bedömas bör medlemsstaterna lägga fram bevis som ger kommissionen möjlighet att identifiera de berörda produktmarknaderna (dvs. produkter som berörs av stödmottagarens ändrade beteende) och att identifiera de konkurrenter och kunder/konsumenter som berörs. Den berörda produkten är vanligen den produkt som omfattas av investeringsprojektet³⁷. Om projektet gäller en

---

³⁷ För investeringsprojekt som omfattar produktion av flera olika produkter måste varje produkt bedömas.

mellanprodukt och en stor del av produktionen inte säljs på marknaden, kan den berörda produkten utgöra produkten i senare led. Den berörda produktmarknaden omfattar den berörda produkten och de produkter som anses utgöra substitut till denna, antingen av konsumenterna (på grund av produkternas egenskaper, pris eller avsedda användningsområde) eller av producenten (på grund av flexibla produktionsanläggningar).

- (117) Kommissionen använder olika kriterier för att bedöma dessa eventuella snedvridningar, till exempel marknadsstrukturen för den berörda produkten, hur den berörda marknaden fungerar (vikande eller växande marknad), förfarandet för urval av stödmottagare, inträdes- och utträdes hinder, produktdifferentiering.
- (118) Om ett företag är systematiskt beroende av statligt stöd, kan det tyda på att det inte kan stå emot konkurrens på egen hand eller att det får otillbörliga fördelar jämfört med sina konkurrenter.
- (119) Kommissionen gör skillnad mellan två huvudsakliga källor till potentiella negativa effekter på produktmarknaderna:
  - (a) Fall av betydande kapacitetsökning som leder till eller förvärrar en situation med överkapacitet, särskilt på en vikande marknad.
  - (b) Fall där stödmottagaren har en betydande marknadsmakt.
- (120) Vid sin bedömning av stödets eventuella användning till att skapa eller bibehålla ineffektiva marknadsstrukturer tar kommissionen hänsyn till den ökning av produktionskapaciteten som projektet ger upphov till och huruvida marknaden är ineffektiv.
- (121) Om marknaden i fråga är växande, finns det i regel mindre anledning att bekymra sig för att stödet kommer att ha en negativ inverkan på dynamiska incitament, eller otillbörligen hindra marknadsutträde eller marknadsinträde.
- (122) Det finns större anledning till bekymmer när det är fråga om vikande marknader. Kommissionen skiljer mellan fall där marknaden i ett längre perspektiv är en marknad på tillbakagång i strukturellt hänseende (dvs. krympande), och fall där marknaden är på tillbakagång relativt sett (dvs. alltfjämt växande, men inte överstigande en viss referenstillväxttakt).
- (123) Ineffektiviteten på en marknad mäts vanligtvis mot BNP-tillväxten inom EES under de tre åren innan projektet inleddes (referenstillväxt). Den kan också mätas på grundval av den beräknade tillväxttakten för de kommande tre till fem åren. Indikatorer kan omfatta den förväntade framtida tillväxten på den berörda marknaden och det åtföljande förväntade kapacitetsutnyttjandet, samt kapacitetsökningens sannolika effekt på konkurrenter när det gäller priser och vinstmarginaler.

3.2.6. Avvägning av stödets positiva och negativa effekter (balanstest)

- (124) Kommissionen bedömer huruvida stödets positiva effekter är större än de konstaterade negativa effekterna på konkurrens och handel. Kommissionen drar slutsatser om stödets förenligt med den inre marknaden endast om de positiva effekterna uppväger de negativa.

- (125) I fall där det föreslagna stödet inte åtgärdar ett väl identifierat marknadsmisslyckande på ett lämpligt och proportionerligt sätt, är de negativa snedvridande effekterna på konkurrensen ofta större än de positiva effekterna av stödet, och därför är det sannolikt att kommissionen kommer fram till att den föreslagna stödåtgärden är oförenlig med den inre marknaden.
- (126) Varje stödåtgärd måste ange vilka GFP-mål den bidrar till att uppnå och klart och tydligt visa hur den kan bidra till att uppnå dessa mål utan att detta negativt påverkar andra GFP-mål. GFP-målen anges i artikel 2 i förordning (EU) nr 1380/2013 och omfattar bland annat säkerställandet att fiskeri- och vattenbruksverksamheterna är miljömässigt hållbara på lång sikt och förvaltas på ett sätt som är förenligt med målen om att uppnå nytta i ekonomiskt, socialt och sysselsättningshänseende samt att bidra till att trygga livsmedelsförsörjningen (se punkt (5) i dessa riktlinjer).
- (127) Kommissionen anser att stöd som uppfyller villkoren i del II kapitel 1 och kapitel 2 avsnitt 2.2 och del I kapitel 2 avsnitt 2.3 tack vare sina positiva effekter på utvecklingen av fiskeri- och vattenbrukssektorn i princip begränsar den negativa effekten på konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna till ett minimum.
- (128) När det gäller statligt stöd som medfinansieras av EHFVF eller finansieras genom unionens budget, kommer kommissionen att anse att de berörda positiva effekterna har fastställts.
- (129) Dessutom kan kommissionen i förekommande fall även ta hänsyn till om det föreslagna stödet har andra positiva effekter. När sådana andra positiva effekter återspeglar dem som ingår i unionens politik, såsom den europeiska gröna given, strategin från jord till bord³⁸, handlingsplanen för den cirkulära ekonomin³⁹, strategin för biologisk mångfald⁴⁰ och EU:s handlingsplan Med sikte på nollförorening av luft, vatten och mark⁴¹ och en strategi för klimatanpassning⁴², energieffektivitet, initiativet Att forma EU:s digitala framtid⁴³ kan det föreslagna stödet som är anpassat till sådan unionspolitik förutsättas ha så omfattande positiva effekter.
- (130) Om stöd beviljas till förmån för investeringar, kommer kommissionen att särskilt undersöka huruvida verksamheten kan anses vara ekologiskt hållbar enligt definitionen i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr

---

³⁸ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Från jord till bord-strategin för ett rättvisare, hälsosammare och miljövänligare livsmedelssystem (COM(2020) 381 final)

³⁹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin – För ett renare och mer konkurrenskraftigt Europa (COM(2020) 98 final).

⁴⁰ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 – Ge naturen större plats i våra liv, COM(2020) 380 final.

⁴¹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, Vägen till en frisk planet för alla, EU-handlingsplan: Med sikte på nollförorening av luft, vatten och mark (COM/2021/400 final).

⁴² Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: En EU-strategi för klimatanpassning (COM(2013) 216 final).

⁴³ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén – Att forma EU:s digitala framtid (COM(2020) 67 final).

2020/852⁴⁴, inbegripet dess efterlevnad av principen om att inte orsaka betydande skada.

DEL II

STÖDKATEGORIER

Kapitel 1

STÖD TILL RISK- OCH KRISHANTERING

1.1. Stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser

- (131) Kommissionen kommer att anse att stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer och exceptionella händelser är förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget, under förutsättning att det är förenligt med principerna i del I kapitel 3 och de särskilda villkoren i detta avsnitt.
- (132) Naturkatastrofer och exceptionella händelser enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget utgör undantag från det allmänna förbud mot statligt stöd på den inre marknaden som fastställs i artikel 107.1 i EUF-fördraget. Därför har kommissionen konsekvent vidhållit att dessa begrepp ska tolkas restriktivt. Detta har bekräftats av Europeiska unionens domstol⁴⁵.
- (133) På området för statligt stöd till fiskeri- och vattenbrukssektorn har kommissionen godtagit att exceptionellt svåra stormar och översvämningar, särskilt översvämningar till följd av vatten som svämmat över flodbanks och sjöstränder, kan utgöra naturkatastrofer. I enlighet med förordning (EU) [NEW FIBER] är det vidare möjligt att bevilja gruppundantag för följande typer av naturkatastrofer: jordbävningar, laviner, jordskred, översvämningar, tromber, orkaner, vulkanutbrott och terrängbränder av naturligt ursprung.
- (134) Följande händelser är exempel på exceptionella händelser som kommissionen erkänt som händelser som inte omfattas av fiskeri- och vattensektorn: krig, inre oroligheter, strejker (med vissa förbehåll och beroende på deras omfattning), större industri- och kärnkraftsolyckor och bränder som leder till omfattande förluster. Utbrott av en djursjukdom eller ett skadedjursangrepp utgör i allmänhet inte en exceptionell händelse. Kommissionen har emellertid i särskilda fall rörande fiskeri- och vattenbrukssektorn godkänt det mycket omfattande utbrottet av en ny djursjukdom som en exceptionell händelse.
- (135) Kommissionen kommer även fortsättningsvis att bedöma förslag om beviljande av statligt stöd enligt artikel 107.2 b i EUF-fördraget i varje enskilt fall och med hänsyn till sin tidigare praxis på området.
- (136) Stöd i enlighet med detta avsnitt ska dessutom uppfylla följande villkor:

---

⁴⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198, 22.6.2020, s. 13).

⁴⁵ Se mål C-73/03, Spanien/kommissionen, ECLI:EU:C:2004:711, punkt 36. Se de förenade målen C-346/03 och C-529/03, Giuseppe Atzeni och andra, EU:C:2006:130, punkt 79.

- (a) Medlemsstatens behöriga myndigheter har formellt fastställt att händelsen har karaktär av naturkatastrof eller exceptionell händelse.
  - (b) Det måste finnas ett direkt orsakssamband mellan naturkatastrofen eller den exceptionella händelsen och den skada som företaget lidit.
- (137) Medlemsstaterna får, om lämpligt, på förhand fastställa kriterier på grundval av vilka det formella erkännande som avses i punkt (136)a ska anses beviljas.
- (138) Stödet måste utbetalas direkt till det berörda företaget eller till en producentgrupp eller producentorganisation som det företaget är medlem i. Om stödet utbetalas till en producentgrupp eller producentorganisation, får stödbeloppet inte överstiga det stödbelopp som det företaget är berättigat till.
- (139) Stödordningarna måste införas inom tre år från dagen för uppkomsten av händelsen och stödet måste utbetalas inom fyra år från den dagen. För en viss naturkatastrof eller exceptionell händelse kommer kommissionen att bevilja separat anmält stöd som avviker från denna regel i vederbörligen motiverade fall, t.ex. på grund av händelsens karaktär och/eller omfattning eller på grund av att skadan uppstått med fördröjning eller är fortlöpande.
- (140) För att underlätta en snabb krishantering kommer kommissionen att förhandsgodkänna ramstödordningar för att kompensera för skador som orsakats av exceptionellt hårda stormar, översvämningar, jordbävningar, laviner, jordskred, tromber, orkaner, vulkanutbrott och naturligt uppkomna skogsbränder, under förutsättning att villkoren för att bevilja stödet när sådana naturkatastrofer inträffar är tydligt fastställda. Medlemsstaterna ska i fall som dessa följa den rapporteringsskyldighet som föreskrivs i punkt (218).
- (141) Stöd som beviljas för att kompensera för skador som orsakats av andra typer av naturkatastrofer än de som anges i punkt (133) och för skador som orsakats av exceptionella händelser måste anmälas separat till kommissionen.
- (142) De stödberättigande kostnaderna är kostnaderna för den skada som uppstått som en direkt följd av naturkatastrofen eller den exceptionella händelsen, såsom denna bedömts antingen av en myndighet, av en oberoende expert som är erkänd av den beviljande myndigheten eller av ett försäkringsföretag.
- (143) Skadan kan omfatta följande:
- (a) Materiell skada på tillgångar, såsom byggnader, utrustning, maskiner, lager och produktionsmedel.
  - (b) Inkomstförluster till följd av en partiell eller fullständig förstörelse av fiskeri- eller vattenbruksprodukter eller sådan produktion.
- (144) Skadan måste beräknas för den enskilda stödmottagaren.
- (145) Beräkningen av de materiella skadorna ska baseras på kostnaderna för reparationen av de berörda tillgångarna eller deras ekonomiska värde före naturkatastrofen eller den exceptionella händelsen. De överstiger inte den reparationskostnad eller den minskning av det skäliga marknadsvärdet som naturkatastrofen eller exceptionella händelsen orsakat, dvs. skillnaden mellan tillgångens värde omedelbart före och omedelbart efter det att naturkatastrofen eller den exceptionella händelsen inträffade.
- (146) Inkomstbortfallet måste beräknas genom att

- (a) mängden fiskeri- och vattenbruksprodukter som framställts under det år då naturkatastrofen eller den exceptionella händelsen inträffade, eller under varje påföljande år som påverkas av en partiell eller fullständig destruktion av produktionsmedel, multiplicerad med det genomsnittliga försäljningspriset under det året,
dras från
  - (b) den genomsnittliga årliga producerade mängden fiskeri- och vattenbruksprodukter under den treårsperiod som föregår naturkatastrofen eller den exceptionella händelsen eller under en genomsnittlig treårsperiod baserad på de fem år som föregår naturkatastrofen eller den exceptionella händelsen, varvid de högsta och de lägsta värdena inte medräknas, multiplicerad med det genomsnittliga försäljningspriset.
- (147) Beloppet får ökas med andra kostnader som stödmottagaren haft till följd av naturkatastrofen eller den exceptionella händelsen och det måste minskas med eventuella kostnader som till följd av naturkatastrofen eller den exceptionella händelsen inte uppstått, som stödmottagaren annars skulle ha haft.
  - (148) Kommissionen kan godta andra metoder för beräkning av skada, under förutsättning att dessa är representativa, inte grundar sig på onormalt god fångst eller avkastning och inte leder till att någon mottagare överkompenseras.
  - (149) Stödet och andra betalningar som erhållits för att kompensera för skadan, inbegripet ersättningar från försäkringar, måste begränsas till 100 % av de stödberättigande kostnaderna.

1.2. Stöd för att avhjälpa skador som orsakats av ogynnsamma väderförhållanden och ogynnsamma klimathändelser

- (150) Kommissionen kommer att anse att stöd för att avhjälpa skador som orsakats av ogynnsamma väderförhållanden och ogynnsamma klimathändelser är förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget, under förutsättning att det är förenligt med principerna i del I kapitel 3 och de särskilda villkoren i detta avsnitt.
- (151) Stöd för att avhjälpa skador som orsakats av ogynnsamma väderförhållanden eller en allvarlig klimathändelse anses vara ett lämpligt verktyg för att hjälpa företag att återhämta sig från sådana skador och underlätta utvecklingen av näringsverksamheter, utan att detta påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset, under förutsättning att stödet uppfyller villkoren i detta avsnitt.
- (152) Genom undantag från punkt (150) kommer kommissionen att bedöma stöd i samma kategori som stöd gemensamma fonder i artikel 20 i förordning (EU) nr [NEW FIBER] i enlighet med del I avsnitt 2.3 i dessa riktlinjer.
- (153) På området för statligt stöd till fiskeri- och vattenbrukssektorn har kommissionen godtagit att stormar, kastbyar som orsakar exceptionellt höga vågor, tungt och ihållande regn, översvämningar, och ovanligt förhöjda vattentemperaturer under en längre period kan utgöra ogynnsamma väderförhållanden och ogynnsamma klimathändelser. I enlighet med förordning (EU) [NEW FIBER] är det vidare möjligt att bevilja gruppundantag för följande typer av ogynnsamma

väderförhållanden: frost, stormar, hagel, is, kraftigt och ihållande regn och svår torka.

- (154) Kommissionen kommer även fortsättningsvis att bedöma förslag om beviljande av statligt stöd för att avhjälpa skador som åsamkats genom ogynnsamma väderförhållanden och ogynnsamma klimathändelser från fall till fall och med hänsyn till sin tidigare praxis inom detta område.
- (155) Stöd i enlighet med detta avsnitt ska dessutom uppfylla följande villkor:
- (a) Skadan på grund av de ogynnsamma väderförhållandena eller de ogynnsamma klimathändelserna måste uppgå till ett värde som överstiger 30 % av den genomsnittliga årsomsättningen, beräknad på grundval av de tre föregående kalenderåren eller ett treårigt genomsnitt baserat på den femårsperiod som närmast föregick de ogynnsamma väderförhållandena eller den ogynnsamma klimathändelsen, varvid de högsta och de lägsta värdena inte medräknas.
  - (b) Det måste finnas ett direkt orsakssamband mellan de ogynnsamma väderförhållandena eller den ogynnsamma klimathändelsen och den skada som företaget lidit.
  - (c) Vid förluster till följd av ogynnsamma väderförhållanden eller ogynnsamma väderförhållanden som kan täckas av gemensamma fonder som finansieras genom förordning (EU) 2021/1139 måste medlemsstaten motivera varför den avser att bevilja stöd i stället för att betala ut ekonomisk ersättning genom sådana gemensamma fonder.
- (156) Stödet måste utbetalas direkt till det berörda företaget eller till en producentgrupp eller producentorganisation som det företaget är medlem i. Om stödet utbetalas till en producentgrupp eller producentorganisation, får stödbeloppet inte överstiga det stödbelopp som det företaget är berättigat till.
- (157) Stödordningar med koppling till ogynnsamma väderförhållanden och ogynnsamma klimathändelser måste inrättas inom tre år från den dag då händelsen inträffade. Stödet måste utbetalas inom fyra år från den dagen.
- (158) För att underlätta en snabb krishantering kommer kommissionen att förhandsgodkänna ramstöddordningar för att kompensera för skador som orsakats av ogynnsamma väderförhållanden och ogynnsamma klimathändelser, under förutsättning att villkoren för att bevilja stödet när sådana naturkatastrofer inträffar är tydligt fastställda. Medlemsstaterna ska i fall som dessa följa den rapporteringsskyldighet som föreskrivs i punkt (218).
- (159) Stöd som beviljas för att kompensera för skador som orsakats av andra typer av ogynnsamma väderförhållanden och ogynnsamma klimathändelser som inte nämns i punkt (153) och för skador som orsakats av exceptionella händelser måste anmälas separat till kommissionen.
- (160) De stödberättigande kostnaderna är kostnaderna för den skada som uppstått som en direkt följd av de ogynnsamma väderförhållandena eller den ogynnsamma klimathändelsen, såsom de bedömts av antingen en myndighet, en oberoende expert erkänd av den beviljande myndigheten eller ett försäkringsföretag.
- (161) Skadan kan omfatta följande:
- (a) Materiell skada på tillgångar som till exempel byggnader, fartyg, utrustning, maskiner, produktionsmedel eller lager.

- (b) Inkomstförluster till följd av en partiell eller fullständig förstörelse av fiskeri- eller vattenbruksprodukter eller sådan produktion.
- (162) Skadan måste beräknas för den enskilda stödmottagaren.
- (163) Materiell skada på tillgångar måste uppgå till en produktionsförlust som överstiger 30 % av den genomsnittliga årsomsättningen, beräknad på grundval av de tre föregående kalenderåren eller ett treårigt genomsnitt baserat på den femårsperiod som närmast föregick de ogynnsamma väderförhållandena eller den ogynnsamma klimathändelsen, varvid de högsta och de lägsta värdena inte medräknas.
- (164) Beräkningen av de materiella skadorna måste vara baserad på kostnaderna för reparationen av de berörda tillgångarna eller deras ekonomiska värde innan de ogynnsamma väderförhållandena eller den ogynnsamma klimathändelsen inträffade. De får inte överstiga den reparationskostnad eller den minskning av det skäligena marknadsvärdet som de ogynnsamma väderförhållandena eller den ogynnsamma klimathändelsen orsakat, dvs. skillnaden mellan tillgångens värde omedelbart före och omedelbart efter de ogynnsamma väderförhållandena eller den ogynnsamma klimathändelsen.
- (165) Inkomstbortfallet måste beräknas genom att
- (a) mängden fiskeri- och vattenbruksprodukter som framställts samma år som de ogynnsamma väderförhållandena eller den ogynnsamma klimathändelsen inträffade, eller under varje påföljande år som påverkas av en partiell eller fullständig destruktionsmedel, multiplicerad med det genomsnittliga försäljningspriset under det året,
dras från
  - (b) den genomsnittliga årliga producerade mängden fiskeri- och vattenbruksprodukter under den treårsperiod som föregick de ogynnsamma väderförhållandena eller den ogynnsamma klimathändelsen under en genomsnittlig treårsperiod baserad på den femårsperiod som närmast föregick de ogynnsamma väderförhållandena eller den ogynnsamma klimathändelsen, varvid de högsta och de lägsta värdena inte medräknas, multiplicerad med det genomsnittliga försäljningspriset.
- (166) Beloppet får ökas med andra kostnader som stödmottagaren haft till följd av de ogynnsamma väderförhållandena eller den ogynnsamma klimathändelsen och det måste minskas med eventuella kostnader som inte uppstått till följd av de ogynnsamma väderförhållandena eller den ogynnsamma klimathändelsen, som stödmottagaren annars skulle ha haft.
- (167) Kommissionen kan godta andra metoder för beräkning av skada, under förutsättning att dessa är representativa, inte grundar sig på onormalt god fångst eller avkastning och inte leder till att någon mottagare överkompenseras.
- (168) Stödet och andra betalningar som erhållits för att kompensera för skadan, inbegripet ersättningar från försäkringar, måste begränsas till 100 % av de stödberättigande kostnaderna.

1.3. Stöd för kostnaderna för förebyggande, kontroll och utrotning av djursjukdomar inom vattenbruket och för angrepp av invasiva främmande

arter av unionsbetydelse och av invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse

- (169) Kommissionen kommer att anse att stöd för kostnaderna för förebyggande, kontroll och utrotning av djursjukdomar inom vattenbruket och för angrepp av invasiva främmande arter av unionsbetydelse och av invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse är förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 c i EUF-fördraget, under förutsättning att det är förenligt med kraven i del I kapitel 3 och de särskilda villkoren i detta avsnitt.
- (170) Stöd för kostnaderna för förebyggande, kontroll och utrotning av djursjukdomar inom vattenbruket och för angrepp av invasiva främmande arter av unionsbetydelse och av invasiva främmande arter av betydelse för en medlemsstat anses vara ett lämpligt verktyg för att hjälpa företag att hantera riskerna med dessa hot och underlätta utvecklingen av ekonomisk verksamhet, utan att det negativt påverkar handelsvillkoren i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset, under förutsättning att det uppfyller villkoren i detta avsnitt.
- (171) Genom undantag från punkt (169) kommer kommissionen att bedöma stöd i samma kategori som stöd för åtgärder för djurs hälsa och välbefinnande i artikel 39 i förordning (EU) [NEW FIBER] i enlighet med del I avsnitt 2.3 i dessa riktlinjer.
- (172) Stöd som avses i detta avsnitt får endast beviljas
- (a) när det gäller sjukdomar och angrepp av invasiva främmande arter av unionsbetydelse och av invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse, för vilka det finns unionsbestämmelser eller nationella regler, oavsett om de fastställs i lagar eller andra författningar, och
  - (b) som en del av
    - (i) ett offentligt program på unionsnivå, nationell nivå eller regional nivå för förebyggande, kontroll eller utrotning av djursjukdomar eller angrepp från invasiva främmande arter, eller
    - (ii) nödatgärder som ålagts av den behöriga nationella myndigheten, eller
    - (iii) åtgärder för att utrota eller begränsa spridningen av en invasiv främmande art (av unionsbetydelse) som genomförs i enlighet med förordning (EU) nr 1143/2014.
- (173) De program och åtgärder som avses i punkt (172) b måste innehålla en beskrivning av de berörda åtgärderna för förebyggande, kontroll och utrotning.
- (174) Stödet får inte avse åtgärder för vilka det i unionslagstiftning föreskrivs att kostnaden för sådana åtgärder ska bäras av stödmottagaren, såvida inte kostnaden för sådana stödatgärder helt och hållet täcks av obligatoriska avgifter för stödmottagarna.
- (175) Stödet måste utbetalas direkt till det berörda företaget eller till en producentgrupp eller producentorganisation som det företaget är medlem i. Om stödet utbetalas till en producentgrupp eller producentorganisation, får stödbeloppet inte överstiga det stödbelopp som det företaget är berättigat till.
- (176) Individuellt stöd får inte beviljas, om det är fastställt att stödmottagaren avsiktligt eller av oaktsamhet orsakade sjukdomen eller angreppet av en invasiv

främmande art av unionsbetydelse eller en invasiv främmande art av medlemsstatsbetydelse.

- (177) I fråga om djursjukdomar får stöd beviljas för sådana sjukdomar hos vattenlevande djur som förtecknas i artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429⁴⁶ eller som ingår i förteckningen över djursjukdomar i den Aquatic Animal Health Code⁴⁷ från Världsoorganisationen för djurhälsa eller zoonoser hos vattenlevande djur som förtecknas i punkt 2 i bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/690⁴⁸.
- (178) Stöd får också beviljas för nya sjukdomar som uppfyller villkoren i artikel 6.2 i förordning (EU) 2016/429, om följande villkor är uppfyllda:
- (a) Djursjukdomen har orsakat skador som överstiger ett tröskelvärde på minst 30 % av den genomsnittliga årsproduktionen eller årsinkomsten under den föregående treårsperioden eller genomsnittet under tre år baserat på de närmast föregående femårsperioderna, varvid de högsta och de lägsta värdena inte medräknas.
  - (b) Stödmottagare har tecknat en försäkring eller lämnat ekonomiska bidrag till gemensamma fonder som täcker minst 50 % av deras genomsnittliga årsproduktion eller produktionsrelaterade inkomst och de statistiskt sett oftast förekommande djursjukdomar i den berörda medlemsstat eller region som omfattas av försäkringen.
- (179) Stödordningar måste inrättas inom tre år från uppkomsten av kostnaderna eller skadorna till följd av djursjukdomen eller angrepp av invasiva främmande arter av unionsbetydelse eller av invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse. Stödet måste utbetalas inom fyra år från den dagen. Dessa villkor gäller inte kostnader som uppkommit i förebyggande syfte enligt vad som anges i punkt (181).
- (180) För att underlätta en snabb krishantering kommer kommissionen att förhandsgodkänna ramordningar, under förutsättning att villkoren för att bevilja stödet är tydligt fastställda. Medlemsstaterna ska i fall som dessa följa den rapporteringsskyldighet som föreskrivs i punkt (218).
- (181) Stödet får, även i förebyggande syfte, täcka följande stödberättigande kostnader:
- (a) Hälsokontroller, analyser, tester och andra undersökningsåtgärder.
  - (b) Inköp, lagring, insättande eller distribution av vaccin, mediciner, ämnen för behandling av djur.
  - (c) Inköp, lagring, fördelning och distribution av skyddsprodukter eller -utrustning för att hantera angrepp av invasiva främmande arter av unionsbetydelse och invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse.

⁴⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag") (EUT L 84, 31.3.2016, s. 1).

⁴⁷ See <https://www.oie.int/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/aquatic-code-online-access/>.

⁴⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/690 av den 28 april 2021 om inrättande av ett program för den inre marknaden, konkurrenskraft för företag, inklusive små och medelstora företag, området för växter, djur, livsmedel och foder och europeisk statistik (programmet för den inre marknaden) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 99/2013, (EU) nr 1287/2013, (EU) nr 254/2014 och (EU) nr 652/2014 (EUT L 153, 3.5.2021, s. 1).

- (d) Slakt, utslaktning och destruktion av djur.
  - (e) Destruktion av animaliska produkter och produkter som är kopplade till djur.
  - (f) Rengöring och desinfektion av anläggningar och utrustning.
  - (g) Skador till följd av slakt, avlivning eller destruktion av djur, animaliska produkter och produkter med anknytning till dem.
- (182) Stödet för de stödberättigande kostnader som avses i punkt (181) a måste beviljas in natura och ska utbetalas till den som tillhandahåller hälsokontroller, analyser, tester och andra screeningåtgärder.
- (183) När det gäller stöd för att avhjälpa skador som orsakats av djursjukdomar eller angrepp av invasiva främmande arter av unionsbetydelse eller av invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse som avses i punkt (181) g, ska ersättningen beräknas endast i förhållande till följande:
- (a) Marknadsvärdet av djur som har slaktats eller avlivats eller som har dött eller de produkter som destruerats
    - (i) på grund av djursjukdomar eller angrepp av invasiva främmande arter av unionsbetydelse eller av invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse.
    - (ii) som om de inte hade drabbats av djursjukdom eller angrepp av invasiva främmande arter av unionsbetydelse eller av invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse.
    - (iii) på grundval av deras marknadsvärde omedelbart innan misstanken om djursjukdomen eller angreppet uppstod eller bekräftades.
  - (b) Inkomstbortfall till följd av karantäntvång och svårigheter när det gäller återställande av djurbesättningen.
- (184) Detta belopp måste minskas med eventuella kostnader som inte uppkommit direkt på grund av djursjukdomen eller angrepp av invasiva främmande arter av unionsbetydelse eller av invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse, men som annars skulle ha uppstått för stödmottagaren, samt eventuella intäkter från försäljning av produkter med anknytning till djur som slaktats, utslaktats eller destruerats i förebyggande syfte eller utrotningssyfte.
- (185) I vederbörligen motiverade undantagsfall får kommissionen godta andra kostnader som uppstår till följd av djursjukdomar inom vattenbruket eller angrepp av invasiva främmande arter av unionsbetydelse och av invasiva främmande arter av medlemsstatsbetydelse.
- (186) Stödet och varje annan ersättning som stödmottagaren erhållit, inbegripet betalningar enligt andra nationella åtgärder eller unionsåtgärder eller från försäkringar eller gemensamma fonder, för samma stödberättigande kostnader måste begränsas till 100 % av de stödberättigande kostnaderna.

Kapitel 2

STÖD I DE YTTERSTA RANDOMRÅDEN

2.1. Driftstöd i de yttersta randområdena

- (187) Driftstöd i de yttersta randområdena är förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 a i EUF-fördraget, under förutsättning att det är förenligt med villkoren i del I kapitel 3, villkoren i detta avsnitt och de särskilda bestämmelser som gäller de områdena.
- (188) Detta avsnitt är tillämpligt på driftstöd i de yttersta randområden som avses i artikel 349 i EUF-fördraget och som, i enlighet med artikel 10.4 i förordning (EU) 2021/1139, syftar till att lindra de särskilda begränsningarna i dessa områden på grund av deras avlägsna belägenhet, ökaraktär, ringa storlek, besvärliga terräng- och klimatförhållanden, ekonomiska beroende av ett fåtal produkter samt den bestående karaktären och kombinationen av ovanstående som allvarligt hämmar deras utveckling. Vid tillämpningen av detta avsnitt tar kommissionen, i tillämpliga fall, hänsyn till huruvida driftstödet är förenligt med EHFVF när det gäller den berörda regionen och dess effekter på konkurrensen och handeln både i de berörda regionerna och i andra delar av unionen.
- (189) Stöd i detta avsnitt får inte gå utöver vad som är nödvändigt för att mildra svårigheterna i de yttersta randområdena till följd av deras isolering, ökaraktär och ytterst avlägsna belägenhet.
- (190) De stödberättigande kostnader som följer av dessa särskilda begränsningar måste beräknas i enlighet med de kriterier som fastställs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/1972⁴⁹.
- (191) För att undvika överkompensation måste den berörda medlemsstaten ta hänsyn till andra typer av offentlig intervention, i tillämpliga fall, inbegripet ersättning för extrakostnader för aktörer inom fiske, odling, beredning och saluföring av vissa fiskeri- och vattenbruksprodukter från de yttersta randområdena som betalats ut i enlighet med artiklarna 24 och 35–37 i förordning (EU) 2021/1139.
- (192) Stödet och andra betalningar som erhållits av stödmottagare för samma stödberättigande kostnad, måste begränsas till 100 % av de stödberättigande kostnaderna.

2.2. Stöd till förnyelse av fiskeflottan i de yttersta randområdena

- (193) Kommissionen kommer att betrakta stöd för förnyelse av fiskeflottan i de yttersta randområdena som förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 a i EUF-fördraget, under förutsättning att det är förenligt med principerna i del I kapitel 3, villkoren i detta avsnitt och de särskilda bestämmelser som gäller de områdena.
- (194) Detta avsnitt är tillämpligt på stöd till förnyelse av fiskeflottan i de yttersta randområden som avses i artikel 349 i EUF-fördraget och som syftar till att täcka

---

⁴⁹ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/1972 av den 11 augusti 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och om ändring av förordning (EU) 2017/1004 genom fastställande av kriterierna för beräkningen av de extrakostnader som uppstår för aktörer inom fiske, odling, beredning och saluföring av vissa fiskeri- och vattenbruksprodukter från de yttersta randområdena (EUT L 402, 15.11.2021, s. 1).

kostnaderna för förvärv av ett nytt fiskefartyg som kommer att registreras i ett yttersta randområde.

- (195) Stöd som avses i detta avsnitt får endast beviljas om
- (a) det nya fiskefartyget uppfyller unionens och nationella regler om hygien, hälsa, säkerhet, arbetsvillkor ombord på fiskefartyg och definitionen av fiskefartygs egenskaper, och
  - (b) stödmottagaren på dagen för ansökan om stöd har sin huvudsakliga registreringsort i det yttersta randområde där det nya fartyget kommer att registreras.
- (196) Vid dagen för beviljandet av stödet ska den senaste rapport som utarbetats i enlighet med artikel 22.2 och 22.3 i förordning (EU) nr 1380/2013 före den dagen visa att det råder balans mellan fiskekapaciteten och fiskemöjligheter i det flottsegment i det yttersta randområdet till vilket det nya fartyget kommer att höra ("den nationella rapporten").
- (197) Stöd får inte beviljas om den nationella rapporten, och särskilt bedömningen av balansen i den, inte har utarbetats på grundval av de biologiska, ekonomiska och fartygsbruksrelaterade indikatorer som anges i de gemensamma riktlinjer⁵⁰ som avses i artikel 22.2 i förordning (EU) nr 1380/2013.
- (198) Därför måste följande villkor vara uppfyllda om stöd enligt detta avsnitt ska beviljas:
- (a) Den berörda medlemsstaten ska ha lämnat in den nationella rapporten till kommissionen senast den 31 maj år N.
  - (b) Den nationella rapporten ska visa att det råder balans mellan fiskekapaciteten och fiskemöjligheterna i det flottsegment som det nya fartyget kommer att tillhöra.
  - (c) Stödansökningar som lämnas in till de nationella myndigheterna mellan den 1 juni år N och den 31 maj år N+1 måste granskas mot bakgrund av den nationella rapporten för år N.
  - (d) Slutsatserna i den nationella rapporten för år N, och särskilt bedömningen av saldot i denna får inte ha ifrågasatts av kommissionen.
- (199) Vid tillämpningen av led (198)d ska bedömningen av saldot i den nationella rapporten anses vara ifrågasatt, om kommissionen senast den 31 mars år N+1 översänder en skrivelse om detta till den berörda medlemsstaten på grundval av artikel 22.4 i förordning (EU) nr 1380/2013. Om ingen sådan skrivelse skickas inom denna tidsfrist, eller om bedömningen av saldot i den nationella rapporten inte bestrids i skrivelsen, får den berörda medlemsstaten fortsätta att bevilja stöd.
- (200) Den berörda medlemsstaten får bevilja stöd på grundval av den nationella rapporten för år N endast fram till dess att nästa nationella rapport lämnas in senast den 31 maj år N+1.

⁵⁰

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet – Riktlinjer för analys av balansen mellan fiskekapacitet och fiskemöjligheter enligt artikel 22 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken (COM(2014) 545 final).

- (201) De fiskekapacitetstak för varje medlemsstat och för varje flottsegment i de yttersta randområdena som anges i bilaga II till förordning (EU) nr 1380/2013 får, med beaktande av varje eventuell sänkning av taken enligt artikel 22.6 i den förordningen, aldrig överskridas. Införandet av ny kapacitet i flottan, vilken förvärvats med stöd, måste ske under fullt iakttagande av dessa kapacitetstak och får inte leda till en situation där taken överskrids.
- (202) Stödet får inte underställas krav om att det nya fartyget ska förvärvas från en visst skeppsvarv.
- (203) Den högsta stödnivån får inte överskrida 60 % av de totala stödberättigande kostnaderna för fartyg med en total längd på mindre än 12 meter, 50 % av de totala stödberättigande kostnaderna för fartyg med en total längd på minst 12 meter men mindre än 24 meter och 25 % av de totala stödberättigande kostnaderna för fartyg med en total längd på minst 24 meter.
- (204) Fartyget som förvärvats med stöd ska förbli registrerat i det yttersta randområdet under minst 15 år från och med dagen för beviljandet av stödet och ska under den tiden landa alla sina fångster i ett yttersta randområde. Om detta villkor inte efterlevs ska stödet återbetalas till ett belopp som är proportionellt till perioden för eller omfattningen av den bristande efterlevnaden.

DEL III

FÖRFARANDEFRÅGOR

1. Maximal löptid på stödordningar och utvärdering

- (205) Kommissionen kommer endast att godkänna stödordningar med begränsad varaktighet. Stödordningar ska i princip inte tillämpas under längre tid än sju år.
- (206) För att ytterligare säkerställa att snedvridningen av handel och konkurrens är begränsad kan kommissionen kräva att vissa stödordningar omfattas av en tidsgräns på normalt fyra år eller mindre och den utvärdering som avses i punkt (36). Utvärderingar i efterhand kommer att genomföras för stödordningar i fall där den potentiella snedvridningen är särskilt stor, dvs. som kan riskera att begränsa konkurrensen märkbart, om genomförandet av dessa stödordningar inte granskas i god tid.
- (207) Med beaktande av syftet med utvärderingen i efterhand och för att inte lägga en oproportionerligt stor börda på medlemsstaterna när det gäller mindre stödbelopp, gäller krav på utvärdering i efterhand endast för stödordningar som har en stor stödbudget, innehåller nydanande egenskaper eller förutser betydande förändringar när det gäller marknader, teknik och lagstiftning. Utvärderingen i efterhand måste utföras på grundval av en gemensam metod av en expert som är oberoende i förhållande till den stödbeviljande myndigheten, och den måste offentliggöras. Varje medlemsstat måste tillsammans med den berörda stödordningen anmäla ett förslag till utvärderingsplan, som kommer att ingå i kommissionens bedömning av stödordningen.
- (208) Utvärderingen i efterhand ska lämnas till kommissionen i god tid så att det kan bedömas om stödordningen kan förlängas och under alla omständigheter då stödordningen löper ut. Resultaten av utvärderingen i efterhand ska beaktas i eventuella senare stödåtgärder med ett liknande syfte.

- (209) När det gäller stödordningar som utesluts från tillämpningsområdet för en gruppundantagsförordning uteslutande på grund av deras stora budget, kommer kommissionen att utvärdera deras förenlighet med den inre marknaden endast med utgångspunkt i utvärderingsplanen.

2. Tillämpning av riktlinjerna

- (210) Kommissionen kommer att tillämpa dessa riktlinjer vid bedömningen av allt stöd som beviljas från och med den 1 januari 2023, oberoende av dagen för anmälan.
- (211) Individuellt stöd som beviljats på grundval av en godkänd stödordning och meddelats kommissionen i enlighet med ett krav på individuell anmälan av sådant stöd kommer att bedömas på grundval av de riktlinjer som gäller för den godkända stödordningen.
- (212) Olagligen beviljat stöd kommer att bedömas på grundval av de riktlinjer som var i kraft vid den tidpunkt då stödet beviljades. Individuellt stöd som beviljas enligt en olaglig stödordning kommer att bedömas enligt de riktlinjer som gällde för den olagliga stödordningen vid den tidpunkt då det individuella stödet beviljades.
- (213) Riktlinjerna för granskning av statligt stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn⁵¹ som antogs 2015 upphävs och kommer inte längre att gälla efter den 31 december 2022, med undantag för de fall som anges i punkterna (211) och (212).

3. Förslag till lämpliga åtgärder

- (214) I enlighet med artikel 108.1 i EUF-fördraget föreslår kommissionen att varje medlemsstat ska anpassa sina befintliga stödordningar så att de senast den 30 juni 2023 blir förenliga med dessa riktlinjer.
- (215) Kommissionen uppmanar varje medlemsstat att ge sitt uttryckliga och ovillkorliga samtycke till de lämpliga åtgärder som föreslås i dessa riktlinjer inom två månader från offentliggörandet av dessa riktlinjer i *Europeiska unionens officiella tidning*.
- (216) Om en medlemsstat inte ger sitt uttryckliga och ovillkorliga samtycke inom den föreskrivna tidsperioden, kommer kommissionen att anta att medlemsstaten inte samtycker till de föreslagna åtgärderna. Om en medlemsstat inte samtycker till de föreslagna åtgärderna, kommer kommissionen att vidta åtgärder i enlighet med artikel 23.2 i rådets förordning (EU) 2015/1589.

4. Rapportering och övervakning

- (217) Kommissionen påminner varje medlemsstat om dess skyldighet att lämna årliga rapporter till kommissionen i enlighet med artikel 26 i rådets förordning (EU)

---

⁵¹ Meddelande från kommissionen – Riktlinjer för granskning av statligt stöd inom fiskeri- och vattenbrukssektorn (EUT C 217, 2.7.2015, s. 1).

2015/1589 och artiklarna 5, 6 och 7 i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004⁵².

- (218) Årsrapporten måste också innehålla meteorologiska uppgifter om typ, tidpunkt, relativ magnitud och plats för händelserna enligt del II avsnitten 1.1 och 1.2 samt uppgifter om djursjukdomar och angrepp av invasiva främmande arter enligt avsnitt 1.3 i del II kapitel 1. Den rapporteringsskyldighet som anges i denna punkt gäller endast ramordningar.
- (219) Kommissionen förbehåller sig rätten att i enskilda fall begära närmare uppgifter om befintliga stödordningar, om detta är nödvändigt för att den ska kunna uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 108.1 i EUF-fördraget.
- (220) Varje medlemsstat ska föra ingående register över alla sina stödåtgärder. Dessa register måste innehålla all de uppgifter som krävs för att man ska kunna fastställa att villkoren i dessa riktlinjer rörande, i tillämpliga fall, stödberättigande kostnader och högsta tillåtna stödnivåer har iakttagits. Dessa register ska bevaras i tio år från den dag då stödet beviljas och översändas till kommissionen på begäran.

5. Översyn

- (221) Kommissionen kan besluta att se över eller ändra dessa riktlinjer när som helst, om detta är nödvändigt av skäl som sammanhänger med konkurrenspolitiken och unionens övriga politik, internationella åtaganden, utvecklingen på marknaderna eller annan saklig grund.

---

⁵²

Kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EUT L 141, 30.2004, s. 1).